

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

HADERSLEV
KATEDRALSKOLE

1946

PATRIÆ ET LITERIS

HADERSLEV KATEDRALSKOLES
AARSSKRIFT
1946

A/S MODERSMAALETS TRYKKERI - HADERSLEV

Skolens Rektor træffes i Almindelighed hver Skoledag (undtagen Lørdag) fra Kl. 13—14 paa Kontoret, Lembkesvej 2.
Skolens Telefonnummer er 2721.

Jubilæumsdagen

7. September 1945.

Haderslev Katedralskoles 25 Aars Jubilæum som dansk Statsskole maatte desværre paa Grund af Forholdene fejres udenfor Skolens eget Omraade, og yderligere maatte Dagens Festlighed paa Grund af Vanskelighederne ved at faa Lokaler spredes over et ret stort Omraade. Alligevel fik Dagen et Forløb, som vi kun havde Grund til at glæde os over.

Jubilæumsdagen indledes med Kransenedlægning paa afdøde Læreres Grave paa de to Kirkegaarde, hvorefter den samlede Skole med Foreldrekreds, indbudte Gæster og gamle Elever samledes i Kasernens Gymnastiksal, der var stillet til Raadighed af Oberst H a v e. Efter at »Den signede Dag« var sunget, sang et blandet Kor under Lektor O l r i k s Ledelse Morgensang fra N. W. Gades: »Elverskud« og afdøde Lektor A n k e r J e n s e n s smukke Sang fra Skolejubilæet i 1930 »I Læ af Kirkens Mure med dristlig Himmelflugt«.

Efter en Tale af Rektor, der bragte en særlig Tak til Dagens Jubilarer, der havde haft deres Virke ved Katedralskolen fra 1920, nemlig Lærerinde Frøken C. C h r i s t e n s e n, Lektor A. D i e m e r, Gymnastiklærer N. J. I v e r s e n samt Pedel A. F o g t, modtog Skolen Gratulationer fra mange Sider. I Undervisningsminister A. M. Hansens Sted bragte Departementschef P a l u d a n - M ü l l e r Undervisningsministeriets hjertelige Lykønsning, og derefter talte Læge J o n O t t o s e n, Hoptrup,

fornøjeligt paa de gamle Elevers Vegne. Rektor Egeberg Jensen, der var Katedralskolens Leder 1937—1941, bragte først en Hilsen fra Sønderborg Statsskole og Tønder Statsskole og kom derefter i en alvorlig og dybtfølt Tale ind paa Tidens Problemer. Paa Byens Vegne bragte Borgmester Thulstrup en Lykønskning, idet han udtalte Haabet om, at Skolen snart maatte faa eget og nyt Tag over Hovedet, og derefter talte Lektor Reincke, der ledsagede sin Lykønskning med Overrækkelsen af 2000 Kr. til et Legat til Minde om Jubilæet.

Rektorerne Bernhard Hansen og Buchreitz bragte Hilsener fra Duborgskolen og Aabenraa Statsskole, og derefter overrakte Amtsvejinspektør Jørgensen paa Lejrhytteudvalgets Vegne et meget smukt Gavebrev med et Beløb paa 29.268,58 Kr., som var indsamlet, for at Katedralskolen kunde faa sit store Ønske om en Lejrhytte opfyldt. Desuden havde Skolen den Glæde, at Fru Rektor Mortensen skænkede 2000 Kr. til Holberglegatet og 2000 Kr. til Rektor, Dr. Mortensens Legat.

Gratulanternes lange Række sluttede med Taler af Pastor Vindel, Starup, der talte paa Forældrenes Vegne, af Seminarieforstander, Dr. phil. Arne Møller, Rektor Willesen, Nykøbing F., og »Vidar«s Formand Erik Christensen fra III G.

Den festlige Sammenkomst sluttede med »Danmark i Tusind Aar«, og hver Elev fik nu tildelt et Eksemplar af det Jubilæumsskrift, der var udarbejdet i Dagens Anledning og hvis Udsendelse var muliggjort ved det Beløb paa 2500 Kr., som Undervisningsministeriet havde stillet til Raadighed til dette Formaal og til Afholdelse af en Aftenfest for Eleverne, samt ved Støtte fra Haderslev Samfundet.

Kl. 13 samledes Lærerkollegiet med Damer samt nogle særligt indbudte Gæster til en Frokost, som Undervisningsministeriet gav paa »Harmonien«. Ogsaa her bragtes der Katedralskolen mange Lykønskninger, saaledes fra Overlærer Fru Tørsleff, Adjunkt, Dr. Favrholdt, Lærerinde Frk. Christensen, Rektor Karl Nielsen,

Svendborg, Amtsskolekonsulent R o u s t, Advokat J o h s. A n d e r s e n, der skænkede 500 Kr. til Rektor, Dr. M o r t e n s e n s Legat og Overlærer E n g e l b r e t - P e d e r s e n.

Om Aftenen var der Skolebal i Højskolehjemmet. Der var fuldt Hus af baade gamle og nuværende Elever og Lærere, og Stemningen var den fornøjeligste hele Aftenen igennem.

Jubilæumsdagen blev fra først til sidst en smuk Fest, som vi altid vil mindes med en hjertelig Tak for al den Venlighed, der paa saa mange Maader vistes os.

De tre Retninger i Gymnasiet

Resumé af tre Foredrag, holdt ved Forældremødet
den 22. Marts 1946.

Den matematiske Linje.

Jeg har tænkt mig som Indledning til disse tre Redegørelser for Vilkaarene i de forskellige Retninger i Gymnasiet at sige et Par Ord om Optagelsen af Elever fra Mellemkolen til Gymnasiet.

Naar Skoleraadet skal afgøre, om en Elev kan optages i Gymnasiet, har det et stort Ansvar og et vanskeligt Arbejde, idet man kan regne med, at der er en jævn Overgang mellem de Elever, der egner sig for Gymnasiet, og dem, der ikke gør det.

De fleste Forældre tænker her vist mest paa det Ansvar, Skoleraadet paatager sig ved ikke at optage en Elev, der maaske var brugelig, de færreste paa Ansvaret ved at optage en Elev, der ikke er brugelig.

Lad os tænke paa en saadan Elev, der kommer ind i 1. G. fuld af Arbejdsmod og Energi. Efter et Stykke Tids Forløb er han sakket agterud paa Grund af manglende Evner. Arbejdslysten forsvinder ved Dag efter Dag at møde med en daarlig Samvittighed, fordi han ikke har lært sine Ting, og Resultatet er, at han bliver Oversidder. Andet Aar gaar det bedre; han har nu haft Stoffet igennem før, men efter Oprykning i 2. G. er det galt igen, og et Stykke hen i 2. G. opgiver han. Her falder Ansvaret tungt paa Skoleraadet. En Elev har tilbragt 2 til 3 strenge Aar i Gymnasiet og maa i 18 Aars Alderen gaa ud med en Mellemskoleeksamen blandt de gamle Kammerater, der nu med en Realeksamen allerede er langt fremme med Uddannelsen.

Og selv om han nu klarer Studentereksamen paa 4 Aar, hvordan gaar det ham saa senere? Hvis vi ser en Statistik over de Elever, der tager Studentereksamen, og som læser videre, saa viser det sig, at af Teologer er der 20 %, der ikke gennemfører Studiet; af Jurister 10 %; af de statsvidenskabelige 67 %; af Me-

dicinere 30 %; de mat. naturv. 35 % og de filosofiske 50 %. Og Statistiken viser, at der er store Chancer for, at han befinder sig blandt dem. Og naar De saa betænker, at ingen Lod er saa sørgelig som den at studere i mange Aar og som Resultat faa at vide, at man ikke dur og hele Livet nages af den Tanke, at man ikke gennemførte, hvad man havde sat saa meget ind paa, saa vil De forstaa den anden Side af Skoleraadets Ansvar.

Men lad os nu forlade disse triste Emne og tænke paa den Elev, der med gode Evner og Anlæg optages i den matematiske Afdeling. Jeg ved, at nogle vil sige, at det er sørgeligt, at det virkelig er nødvendigt i saa ung en Alder at specialisere sig saa stærkt, og jeg ved, at den matematiske Retning har Ord for at være særlig specialiseret. Det er nu ikke saa galt. Det vil vist undre mange, at de tre Retninger i en Række vigtige Fag har nøjagtig den samme Undervisning. Det gælder Religion, Dansk, Historie og Fransk foruden Gymnastik og Sang; Matematikerne har desuden Oldtidskundskab som de sproglige og Engelsk og Tysk som Klassikerne. Tilbage er der af Fag paa den matematiske Linie: Matematik, Naturhistorie, Geografi, Fysik med Astro-nomi og Kemi.

Blandt disse Fag indtager Matematik en Særstilling, idet det ikke hører under Naturvidenskaberne, men derimod sammen med Logik under de formale Videnskaber. Af de naturvidenskabelige Fag er Fysik det oprindelige: Læren om Naturen; men efterhaanden blev Omraadet for stort, og forskellige Fag begyndte at udskille sig. Geologi: Læren om Jordskorpens Bestanddele; Geografi; Biologi og Fysiologi: Læren om Livet og Livsprocesserne; Kemi: Læren om Grundstofferne og deres Forbindelser, og Astronomi.

Om Undervisningen i alle de naturvidenskabelige Fag gælder, hvad der i Forordningen staar om Fysiken, at Undervisningens Formaal er at give Eleverne et saadant Kendskab til Naturen og dens Love, at de kan forstaa og følge Naturvidenskabens Betydning saavel i Nutidens Praksis som for Nutidens Aandsliv, og samtidig gennem Kombination af Eksperiment og Ræsonnement indøve dem i den naturvidenskabelige Arbejds metode.

Iagttagelse, Eksperiment og Ræsonnement er grundlæggende Begreber i den naturvidenskabelige Arbejds metode. Man søger i saa høj Grad som muligt at komme bort fra Hukommelsesstoffet, hvoraf en væsentlig Del glemmes kort efter Eksamen, og gaar i Stedet for over til en Undervisning, hvor Forstaaelse mere end Hukommelse kommer til Udfoldelse.

I de Fag, hvor Eksperiment principielt er udelukket, jeg tænker her paa Astronomi og visse Afsnit af Geologi og Naturhistorie, benytter man sig saa vidt muligt af Elevernes egne Iagtta-

gelsler. I Astronomi ved Demonstration om Aftenen paa Stjernehimlen med og uden Kikkert, i Geologi og Naturhistorie ved store og smaa Ekskursioner fra Ottedages Ture til Bornholm til Entimes Ekskursioner til Omegnen. Vi haaber her i høj Grad at gøre Brug af Lejrskoleundervisningen, nu da Kørselsrestriktionerne er forbi, og vi har faaet Penge og Tilladelse til at opføre vor egen Lejrhytte.

Inden for Fysik og Kemi har Eksperimentet faaet en stor Plads i Undervisningen. Man er gaaet væk fra den saakaldte Tavlefysik og har indført Elevernes egne Øvelser i Skoleplanen, idet man er klar over, at det er af stor Betydning, at man lader Elevernes Trang til Selvvirksomhed komme til Udfoldelse.

Gennemsnitlig bruges den ene af de fire ugentlige Timer til Elevernes egne Øvelser, hvorover de skriver Rapporter, som fremlægges til Eksamen. Jeg synes, det er en udmærket Undervisningsform. Elevernes lagttagelsesevne skærpes, medens de eksperimenterer, bagefter skal Forsøgsresultaterne bearbejdes, almindelige Love udledes og prøves, et Arbejde, der over deres kritiske Sans og udvikler Evnen til at vurdere. De lærer at respektere Kendsgerninger og ikke fortolke Resultaterne efter forudfattet Mening, altsammen noget, der har Betydning langt ud over det rent faglige Omraade.

Hvis man undersøger Tilgangen til den matematiske Retning, vil man se, at der er en voldsom Stigning. Der er nu 4500 matematiske Gymnasiaster mod 3000 nysproglige, altsaa ca. $\frac{3}{4}$ af samtlige Gymnasiaster er Matematikere, og ser vi paa Drengene alene, hører ikke mindre end de fire Femtedele til den matematiske Retning.

Der er sikkert flere Grunde til denne Fremgang. Drengene i den Alder, de skal vælge Retning, er i allerhøjeste Grad interesseret i Teknik. Populærvidenskabelige Tidsskrifter har rivende Afsætning, og alle ønsker de Viden, saa de kan forstaa det hele. Der er i Drengene en dyb Trang til at undersøge og eksperimenterere og faa Opklaring paa, hvordan al Ting fungerer, selv om det til at begynde med mest drejer sig om at faa noget til at knalde og eksplodere. Pigerne er derimod ikke nær saa interesseret i Teknik, og der er ingen Tvivl om, at det drejer sig om en dybtgaaende Forskel mellem de to Køn.

Der er lige i Sverrig lavet en stor Undersøgelse med 23.000 mandlige og kvindelige Forsøgspersoner i Alderen fra 9—20 Aar. Resultaterne fra Undersøgelsen kan sammenfattes i følgende: Naar det drejer sig om Almenintelligensen og Tænkeevnen, er Differencen mellem Kønnene smaa. I aritmetisk Regnebegavelse er de mandlige unge gennemsnitlig overlegne; men hvad angaar teoretisk teknisk Begavelse, den tekniske Forstaaelse, saa er For-

skellen særlig stor, hvilket synes at hænge sammen med, at de unge Mænds anskuelige Funktionstænkning er betydelig bedre end de unge Kvinders. Et Resultat, som enhver Fysiklærer kan skrive under paa. Jeg maa dog tilføje, at det kun gælder gennemsnitligt, vi har hvert Aar i Klasserne Piger, der klarer sig udmærket ogsaa paa det Omraade.

En anden Grund til stor Tilstrømning til den matematiske Retning, selv om jeg er sikker paa den er meget mindre væsentlig, er den almindelige Tro blandt Eleverne paa, at denne Retning byder paa de bedste Fremtidschancer. Det er vel ogsaa rigtigt, selv om Forskellen vist ikke er saa stor, som Eleverne regner med.

Den matematiske Studentereksamen giver ene Adgang til følgende Studieretninger: Den polytekniske Læreanstalt, Tandlægestudiet, Det farmaceutiske Studium, Arkitektstudiet og Skovbrugsstudiet. Enkelte Steder forlanges Mellemskolelatinprøven, men den har jo de fleste af de Elever, der gaar op i det matematiske Gymnasium.

Hvis De i Dag spørger mig, om jeg synes, De skulde lade Deres Søn eller Datter gaa i det matematiske Gymnasium, saa vil jeg svare: Ja, saafremt den paagældende har Lyst og Evne til at arbejde med de matematisk-naturvidenskabelige Fag. Forsøg ikke at presse Deres Barn ind i en bestemt Retning af Hensyn til det fremtidige Studium; lad ikke Deres Pige blive Matematiker, fordi hun saa eventuelt kan blive Tandlæge, hvis hun ikke har Lyst og Evner i den matematiske Retning.

Flid kan kun til en vis Grad gaa i Stedet for Evner, og det er svært at være flittig, naar Arbejdslysten mangler.

V. Graversen.

Den nysproglige Linje.

Fælles for Gymnasiets tre Linjer er Formaaalsparagraffen, ifølge hvilken Undervisningen har det dobbelte Maal at give Eleverne en fortsat højere Almenundervisning og at afgive det nødvendige Grundlag for videregaaende Studier.

Det første søges opnaaet gennem de Fag, som er fælles for alle tre Linjer, og som udelukkende har Almendannelsen som Formaal, nemlig Dansk, Historie, Samfundslære, Oldtidskundskab og Fransk.

Det andet (men samtidig ogsaa det første) gennem de tre Linjers Særfag, hvilket for ns. vil sige Fagene Engelsk og Tysk.

Ved vor Undervisning i disse to Sprog er det Meningen, at vi »gennem en ret fyldig og passende valgt Litteraturlæsning skulde skaffe vore Elever et for deres almindelige Aandsdannelse

betydningsfuldt Indblik i væsentlige og karakteristiske Sider af vedkommende Folks Aandsliv«, og — som det andet — »lære dem at læse, tale og skrive Sproget«.

Denne sidste Del af vor Opgave optager og maa nødvendigvis optage en væsentlig Del af vor Arbejdstid, men det er en ikke ualmindelig Mening, at Vægten, i højere Grad end Tilfældet er, burde lægges over paa den første Del af Opgaven, hvis Maal maa være at aabne Elevernes Øjne for Værdier af almenmenneskelig Art, som kan virke personligt udviklende, saa at de foruden faglig Dygtighed ogsaa kan erhverve sig saadanne karaktermæssige Egenskaber, som er af Værdi for enhver Borger i Samfundet.

Skolen kan ikke have lost sin Opgave ved blot at proppe Eleverne med et vist større Kvantum real Viden i Sprog, Litteratur og mat. nat. Fag; det menneskelige Væsen er ikke kun forstandsbestemt; Fantasi og Følelse er vigtige Bestanddele, og det er skadeligt, om de forsømmes. Skolen maa bevidst være karakterdannende, den maa vække Elevernes Forstaaelse for saadanne Egenskaber som Pligtfølelse, Hjælpsomhed, Selvbeherskelse, Respekt for andre og andres Meninger; den skal ikke blot lære Eleverne at arbejde, men ogsaa at samarbejde. Endvidere er en grundig Orientering i Samfundets Opbygning af stor Betydning.

For at Undervisningen kan opfylde det Maal, som her er fremhævet, maa det være en Forudsætning, at det Stof, der arbejdes med, rummer Værdier, som er almenmenneskeligt gyldige, og er af en saadan Art, at det passer til Elevernes Modenhedstrin. Nu skal det paa ingen Maade antydes, at ns. har Eneret paa karakterdannende Værdier, men man kan nok tillade sig at hævde, at *i Forbindelse med* de tidligere nævnte fælles Fag danner vore Elevers Arbejde med Fagene Engelsk og Tysk et udmærket Grundlag for Udviklingen af de almenmenneskelige Egenskaber, som enkeltvis og samlet er med til at skabe det, man kalder en Karakter.

Gennem det Stof, som vi vælger for vore Elever, søger vi at gøre dem bekendt med de bedste Forfattere og deres Tanker og Opfattelse af Menneskelivet; derved aabnes Perspektiver over Menneskelivets Mangfoldighed, som kan være til stor Berigelse.

Det er ogsaa af stor Betydning, at Eleverne gennem Læsningen af forskellige Tidere og Forfatteres Menneskeskildringer lærer at forstaa andre Mennesker, anbragt i andre Omgivelser end de kendte, præget som de er af Tidernes forskellige Epoker. Naar man fordyber sig i saadant, gives der fortrinlig Anledning til Vurdering af, hvad der er godt og daarligt, og til at stille dette i Forhold til sig selv og andre.

Det er endvidere udviklende indgaaende at beskæftige sig med f. Eks. Opbygningen af det engelske Samfund i næsten alle

dets Faser; ikke blot vil man kende mangt og meget igen i vore hjemlige Forhold, men ogsaa der gives der Lejlighed til selv at vurdere, at skønne over, hvad der er rigtigt, og hvad der burde rettes.

I denne Forbindelse kan det oplyses, at Undervisningen i Engelsk og Tysk paa udmærket Maade supplerer hinanden, idet det Stof, vi vælger i Engelsk, i højere Grad end Tilfældet er i Tysk, lægger Vægten paa at belyse det samfundsmæssige, medens paa den anden Side Faget Tysk lægger Hovedvægten paa det litterære.

Naar den karakterdannende Side af Undervisningen i ns. er blevet særlig fremhævet, er Grunden bl. a. den, at det er den mindst paaagtede (Resultatet af det karakterdannende maales jo vanskeligt ved en Aars- eller Eksamenskarakter), men ogsaa fordi *Betragtninger af denne Art burde spille en Rolle ved Siden af Nyttehensynet, naar man staar over for Valg af Gymnasieretning.* Det er blevet hævdet, og med Rette, at flere af de akademiske Fags Udøvere, f. Eks. Jurister og Læger, i den Grad kommer til at beskæftige sig med Mennesker, at de maa kunne drage megen Nytte af det Indblik i Menneskelivets forskellige Former, som den forøgede almindannende Undervisning i ns. har at byde paa. Den normalt begavede ns. Student klarer f. Eks. nemt den Tillægsprøve, som kræves som Adgang til Lægestudiet, og saa har han til Gengæld senere udmærket Gavn af den Indsigt, han har faaet i to moderne Sprog, baade kulturelt og sprogligt.

Den anden Side af Undervisningen, den rent sproglige Beherskelse af Fagene Engelsk og Tysk, optager som tidligere nævnt en meget væsentlig Del af vor Tid. Vi skulde gerne, naar vi dimitterer vore ns. Studenter, have lært dem at læse, tale og skrive de to Sprog; det siger imidlertid sig selv, at de i Løbet af 3 Aar ikke kan naa fuld Beherskelse, men de naar betydelig Indsigt deri; den Uddannelse, de faar, er saadan set Maal i sig selv og kan være til almen Nytte, men den giver ogsaa en udmærket Basis for videre Studier.

Vi stræber gennem Arbejdet med Sprogene efter at lære Eleverne at tænke selvstændigt og at arbejde selvstændigt; her har mn. vel nok en Fordel, idet Stoffet i mange Tilfælde er mere haandgribeligt og i højere Grad behandles laboratoriemæssigt. Paa den ns. Linjes Arbejdsplan er der imidlertid afsat Plads til en saadan Laboratorieundervisning i Hovedsprogene; vi har hidtil her ved Skolen ikke draget Nytte deraf, men naar vi engang faar bedre Pladsforhold og faar Midler til at anskaffe de nødvendige Haandbøger, vil vi sikkert ogsaa tage dette Arbejde op.

Den ns. Studentereksamens Advendelighed: Som Basis for videregaaende Studier er Mulighederne vel ret begrænsede, den gi-

ver dog fortrinlig Adgang til det filosofiske Fakultet og Stillinger ved Gymnasieskoler, Biblioteker, Universiteter og andet videnskabeligt Arbejde. Tidligere er omtalt Læger og Jurister, og det skal blot understreges, at den ns. Eksamen maa være anvendelig her. Som Adgang til Studiet af de øvrige Discipliner, f. Eks. Ingeniør, Landinspektør, Forsikring, Statsvidenskab og Tandlæge kræves der enten Adgangs- eller Tillægsprøve omfattende Matematik, Fysik og Kemi. Adgangen til Tandlægeskolen er imidlertid saa stærkt begrænset, at selv mange mn. Studenter maa tage Adgangseksamen for at naa tilstrækkelig høj Kvotient. Den sproglige Student, der er i Stand til at klare denne Adgangseksamen, tør man vist sige er godt udrustet.

I det praktiske Liv, i det private Erhverv, vil den, hvis den suppleres med en handelsmæssig Uddannelse, og hvis man erhverver sig Færdighed i Stenografi og Maskinskrivning, aabne mange Veje til vellønnede Stillinger; det gælder Drengene, men ikke mindst for det ns. Gymnasiums Piger.

H. Holmgaard.

Den klassiske Linje.

Den klassiske linie er som den nysproglige en sproglig linie, men hovedvægten er lagt paa de gamle sprog latin og græsk, ikke paa tysk og engelsk. Latin og græsk adskiller sig især fra skolens moderne sprog derved, at ordenes højning alene udtrykker mange ting, som vi udtrykker ved selvstændige ord, og at ordfølgen er en anden og ikke følger saa faste regler. Sprogene bliver derved noget vanskeligere tilgængelige for begynderen, men dette opvejes ved, at der ikke tilstræbes talefærdighed eller stilskrivning, men kun en vis læsefærdighed.

Selv om grammatik, analyse og gennemgang lægger beslag paa en væsentlig del af tiden, faar vi dog ogsaa tid til at beskæftige os med indholdet af det læste. Grammatiktilegnelsen foregaar saa vidt muligt paa grundlag af teksterne, ikke efter en lærebog, og gennemgangen tilsigter ikke alene at lette hjemmearbejdet, men ogsaa at fremme elevernes aktivitet under kontrol.

Tilegnelsen af latin og græsk giver foruden gloseforraadet og den grammatiske kunnen visse ting af værdi ud over fagene selv. Den opmærksomhed over for formerne, som er nødvendig for forstaaelsen, vænner til nøjagtighed ogsaa over for smaa tingene og bidrager derved til skabelse af en værdifuld arbejdsvane, ikke blot ved studier, men ogsaa ved opgaver af rent praktisk art. Kendskabet til grammatikken i sprog paa et ældre udviklingstrin støtter og øger forstaaelsen af grammatiske forhold i andre sprog. Og endelig opøves kombinationsevnen i ikke ringe grad. Over for de ret kortfattede sprog, hvor tanken endda ret ofte er stærkt

koncentreret, slaar grammatik og ordbog alene ikke til. Der kræves en vis portion fantasi, ikke løssluppen fantasi, men skolet fantasi, der holder sig inden for den sunde fornufts rammer.

Disse ting alene vilde dog aldrig have kunnet bevare latin og græsk i skolen, men langt vigtigere og mere tungtvejende er ogsaa den klassiske literaturs kulturelle og menneskelige værdier, saa sandt som en kultur ikke kan overskære forbindelsen med sin fortid uden betydelig risiko for sin videre udvikling. Atter og atter er i europæisk kulturhistorie impulserne kommet fra den klassiske oldtid. Dette kulturindhold gives tildels paa de to andre linier i faget oldtidskundskab, men udbyttet maa der blive betydeligt ringere. Teksterne læses i oversættelse, og faget drukner med sin ene ugentlige time let blandt de andre større fag. Paa den klassiske linie fyldes mere paa og i en jævnere strøm, saa det bedre bundfælder sig.

Læsningen i latin samler sig især om Rom i sidste aarh. f. Cbr., en urolig overgangstid, og teksterne er hovedsagelig indlæg af selve aktørerne i det store drama, først og fremmest Cæsar og Cicero. Vi stifter derigennem bekendtskab med to vitt forskellige typer: den smidige og hensynsløse politiker og den literært højt begavede, men politisk ikke særlig fremsynede mand, som især i sine breve bliver et levende menneske for os. Vi lærer at læse en tilsyneladende objektiv og lidenskabsløs tekst med kritik, træffer højaktuelle problemer, bare 2000 aar gamle, som stormagtspolitik og karaktertræk hos franske og tyske stammer, og vi lærer hos taleren at behandle en sag, saa den ses fra alle sider, og at fremlægge den i klar, forståelig form, altsammen ting, der stadig har interesse, og som bidrager stærkt til at modvirke den for os saa velkendte propaganda.

I græsk følger vi den første europæiske kultur paa afgørende punkter i dens udvikling. I heltedigtningen (Homer) glæder vi os over tankens klarhed og enkelthed i modsætning til orientens mystik og svulstighed. I den historiske læsning (Herodot) træffer vi de idealer, som førte grækerne sejrige ud af krigen med perserne. Den tids opfattelse af individets pligter over for samfundet, dens sans for det maadeholdne og harmoniske og dens tilid til retfærdighedens sejr, har ogsaa bud til os i dag. Og som afslutning vender vi os til den klassiske oldtids største skikkelse, Sokrates. Hans lære er saa let, at vi alle kan forstaa den, men samtidig saa svær, at vi aldrig kan blive færdig med den. Hans krav om, at menneskets største ansvar gælder dets sjæl, at vi utrættelig skal stræbe mod godhed og sandhed baade hos os selv og i samfundet, at menneskets pligter over for det gode, det guddommelige gaar forud for dets pligter over for mennesker, at den enkeltes pligter over for samfundet først og fremmest er lydighed

mod lovene og godheden, og at man altid skal staa paa rettens side mod uretten, hvad det end koster, er evigt gyldige. Sokrates' fortjeneste ligger deri, at han viser, at man skal naa til dette gennem klar tænkning og undersøgelse, ikke gennem uklare forestillinger og svingende stemninger og følelser, at man ikke skal tvinge eller overtale andre, men overbevise, og at han gennemførte dette standpunkt med tabet af sit liv.

Maalet for de tre gymnasieaars arbejde har da været: at fremme værdifulde arbejdsvaner, at bibringe eleverne kendskab til problemer, der stadig dukker op, og hjælpe dem til at kunne tage stilling til dem, at stille dem visse idealer for øje, baade personer og anskuelser, som kan gøre dem til gode samfundsborgere, og at give dem et grundlag for et videregaaende studium.

De mest nærliggende studier for den klassiske student er: 1) det teologiske studium, 2) det juridiske studium, 3) studier under det filosofiske (humanistiske) fakultet, ikke blot latin, græsk, historie og græsk kultur, men ogsaa engelsk og tysk og især fransk, og 4) det medicinske studium. Andre muligheder forekommer enten sjældnere eller vil kræve tillægsprøver af større omfang.

Ingv. Kortegaard Pedersen.

Efterretninger om Haderslev Katedralskole i Skoleaaret 1945-46.

I. Skolens Indretning.

Haderslev Katedralskole er i Overensstemmelse med Loven af 24. April 1903 en fuldstændig højere Almenskole. Skolen bestaar af *Mellemskolen*, *Realklassen* og *Gymnasiet*.

Mellemskolen er en Barneskole, der i Tilslutning til Folkeskolens Undervisning for Børn i 11—12-Aars Alderen meddeler sine Elever en for det givne Alderstrin egnet højere Almenundervisning gennem fire etaarige Klasser.

Realklassen fortsætter Mellemskolens Undervisning efter den afsluttende Aarsprøve, og dens Elever underkaster sig efter et Aars Forløb »Realeksamen«, som giver Adgang til Ansættelse i Trafiketaterne og til at læse videre ved forskellige højere Læreanstalter (ofte dog med Tillægsprøver), ligesom den i Almindelighed kræves i Banker og Handelsvirksomhed.

Gymnasiet er treaarigt og bygger paa Mellemskolens Grundlag. Det bestaar af en klassisk-sproglig, en matematisk-naturvidenskabelig og en nysproglig Linie.

Studentereksamen efter hver af disse tre Retninger giver Ret til at lade sig immatrikulere ved Universiteterne i København og Aarhus og ved andre højere Læreanstalter; undertiden kræves dog en eller anden Tillægsprøve.

Skoleforsømmelser.

Bortset fra Ferier — og enkelte ekstraordinære Fridage — har Skolens Elever *ubetinget Mødepligt*. Lovlig Forsømmelsesgrund er kun Sygdom. Har en Elév paa Grund af Sygdom forsømt Skolen, maa vedkommende medbringe en skriftlig Meddelelse om Fraværelsen og dens Aarsag. Hvis Hjemmet af ganske særlige Grunde — f. Eks. større Familiefester i den allernærme-

ste Slægt — ønsker Fritagelse for Skolegang for en Elev, *maa Skolens Tilladelse indhentes i Forvejen. Vi henstiller indtrængende til Hjemmene kun med særlig magtpaaliggende Grunde at anmode om saadan Fritagelse*, som skader det regelmæssige Skolearbejde og virker som et uheldigt Eksempel.

Fritagelse for Gymnastik.

Naar en Elev ønskes fritaget helt eller delvis for Gymnastik i mere end en Uge, kræves der Lægeattest. Denne skal udfærdiges paa de af Undervisningsministeriet godkendte Blanketter, som udleveres paa Skolen.

Konfirmationsforberedelsen.

Det vil være bedst, at Eleverne gaar til Præsten i 3. Mellem-skoleklasse, hvor der paa Timeplanen er taget Hensyn til den derved nødvendiggjorte Forsømmelse.

Karakterskalaen.

Efter kgl. Anordning af 6. Februar 1943, § 1, tillægges der ved Udregningen af Gennemsnitstallet af henholdsvis Aarskaraktererne og Eksamenskaraktererne de enkelte Karakterer følgende Værdier: ug = 15, ug÷ = 14 $\frac{2}{3}$, mg+ = 14 $\frac{1}{4}$, mg = 14, mg÷ = 13 $\frac{1}{2}$, g+ = 12 $\frac{2}{3}$, g = 12, g÷ = 10 $\frac{2}{3}$, tg+ = 9 $\frac{1}{2}$, tg = 8, tg÷ = 5 $\frac{1}{3}$, mdl+ = 2 $\frac{2}{3}$, mdl = 0, slet = ÷16.

Til at bestaa en afsluttende Eksamen kræves et Gennemsnitstal af saavel Aarskarakterer som Eksamenskarakterer af mindst 10,75 for Mellemskoleeksamens, 11,00 for Realeksamens og Pige-skoleeksamens og 11,25 for Studentereksamens Vedkommende.

Til at bestaa en Tillægsprøve kræves, at Eksaminanden i det paagældende Fag faar mindst Karakteren g.

II. Afgangsprøverne 1945.

Studentereksamen.

klassisk-sproglig.

Nissen, Paul, S. af Snedkermester N., med mg÷ (13,25).

nysproglig.

Evald, Anna Rostgaard, D. af Snedkermester E., Brorsbøl, med mg+ (14,45).

Hansen, Anne Marie, D. af Lærer H., med mg+ (14,18).

Jensen, Henry, S. af Antikvitetshandler J., med mg÷ (13,47).

Jensen, Lilly Merete, D. af Politiasistent J., med mg (14,02).

Lund, Hans, S. af Forretningsfører L., med mg (13,87).

Nielsen, Bodil Gunhard, D. af Dommer G. N., med mg $\div$ (13,39).
Nielsen, Ruth Meldgaard, D. af Toldfunktionær N., med mg (14,15).
Reumert, Astrid, D. af Lærer R., med g+ (12,59).
Ryelund, Regner, S. af Førstelærer R., Marstrup, med mg (13,79).
Thomsen, Børge, S. af Købmand T., med ug $\div$ (14,67).
 mat.-naturv.
Andersen, Hans, S. af Gdr. A., Vojens Mark, med mg (14,04).
Damm, Gudrun, D. af afd. Handelsgartner D., Vamdrup, med mg
 (14,12).
Egeskjold, Gunnar, S. af Seminarielærer E., med mg $\div$ (13,62).
From, Mogens, S. af Oberstløjtnant F., med mg (13,70).
Gammelgaard, Aage, S. af afd. Gdr. G., Halk, med mg (14,04).
Gamst, Anna Margrethe, D. af Lektor G., med mg (13,69).
Gram, Anker, S. af Gdr. G., Gabøl, M. F., med mg (13,70).
Hansen, Johs. Lindeskov, S. af Lærer H., Nustrup, med mg $\div$ (13,41).
Hansen, Poul, S. af Tandlæge H., med ug $\div$ (14,53).
Iversen, Thomas Otto, S. af Købmand I., Maugstrup, med mg (13,83).
Jensen, Henning Gustav, S. af Overlærer J., Vojens, med mg+ (14,30).
Juhler, Harry, S. af Bankass. J., med mg (13,98).
Mikkelsen, Laurids P. Ø., S. af Købmand M., Øsby, med mg (14,14).
Møller, Hans Chr. Lange, S. af Antikvarbogb. M., med mg $\div$ (13,35).
Nielsen, Mogens Finderup, S. af Lærer F. N., Starup, med mg+ (14,17).
Schlütter, Poul Lyhne, S. af Manufakturhandl. S., med mg (13,76).
Wind, Werner, S. af afd. Maskinhandler W., med mg+ (14,41).

Realeksamen.

a.

Asmussen, Carl Nicolai, S. af Ledvogter A., med mg $\div$ (13,38).
Dall, Haakon Bonde, S. af Landmand D., Erlev, med mg (13,92).
Gotthelf, Hjørdis, D. af Førstelærer G., Hajstrup, med mg $\div$ (13,51).
Gotthelf, Margit, D. af Førstelærer G., Hajstrup, med mg $\div$ (13,44).
Kalsbøll, Rita, D. af Lærer K., med g+ (12,70).
Lausten, Erling, S. af Lagerforvalter L., med g+ (12,68).
Møller, Bent Raffnsøe, S. af Grd. M., Knud, med mg+ (14,19).
Møller, Johan, S. af Grd. M., Lunding, med mg $\div$ (13,40).
Nielsen, Ingeborg, D. af Arbejdsmand N., S. Vilstrup, med mg (13,95).
Nielsen, Kirsten Gunhard, D. af Dommer G. N., med g+ (12,89).
Nielsen, Walter, S. af Kioskejer N., med g (12,08).
Ravn, Sv. Børge, S. af Murermester R., med g+ (12,51).
Rousing, Liss, D. af afd. Overdyrlæge R., med mg $\div$ (13,18).
Simonsen, Marie, D. af Grd. S., Flovt, med mg+ (14,28).
Sohl, Carl Christoph, S. af Kontorist S., med mg $\div$ (13,52).
Wogensen, Ejnar, S. af Husmand W., Vandling, med mg (14,05).

b.

Aarup, Anne Cathrine, D. af Murermester Aa., Hammelev, med $mg\div$ (13,05).

Andersen, Aase Gjeraae, D. af Disponent A., med mg (14,07).

Dahl, Arne Theodor, S. af Købmand D., med $mg+$ (14,23).

Guldbrandsen, Ole, S. af Overbanem. G., Vojens, med $mg\div$ (13,19).

Hansen, Carlo, S. af Købmand H., med $mg\div$ (13,44).

Hansen, Inge Marie, D. af Førstelærer H., Hjerndrup, med $g+$ (12,98).

Jensen, Theodor, S. af Arbejdsmand J., Hammelev, med $mg\div$ (13,25).

Melander, Bodil, D. af Kommunaldirektør M., med $mg\div$ (13,17).

Møller, Bjarne, S. af Guldsmed M., med $mg\div$ (13,15).

Paln, Aage, S. af Arbejdsmand P., med $mg\div$ (13,35).

Petersen, Iver Mathiesen, S. af Forretningsfører M., med $g+$ (12,94).

Thomsen, Inge Fog, D. af Handelsgartner T., med $mg+$ (14,36).

Worsøe, Kaj, S. af Liniemester W., med $g+$ (12,90).

Mellemskoleeksamen.

bestodes af 45 Elever, der fortsatte i Realklasse eller Gymnasium med Undtagelse af Inger Jepsen, Ove Burkandt, Else Jensen, Eva Reinholdt og Hans Peter Wollesen.

Optagelsesprøve i Latin til Gymnasiet bestodes af Poul Holmskov Schlüter ($mg\div$).

Tillægsprøve i Latin for Medicinere bestodes af: Svend Andresen ($ug\div$), Niels Arndt ($mg+$), Hans Lind ($mg\div$), Elna Jørgensen (mg), Aase Stricker ($g+$), Inger Rasmussen ($mg\div$) og Poul Lyhne Schlüter ($g+$).

III. Eleverne.

Ved Skoleaarets Begyndelse var der — pr. 1. September 1945 — i hele Skolen 395 Elever, deraf 234 Dreng og 161 Piger. I Gymnasiet var der 102 Elever, i Realklasserne 41.

Den 1. Maj 1946 er der i Skolen 383 Elever. I den paafølgende Fortegnelse opføres samtlige nuværende Elever med Fødselsdag og -aar samt Faderens (Moderens) Stilling. Hvor intet Hjemsted er anført, er dette Haderslev.

III. Gymnasieklasse.

kl.

1. Dalgas, Eggert, f. 30/9 27 (Statsskovrider, Ulfshus).
2. Midtgaard, Svend, f. 23/3 26 (Førstelærer, Stepping).
3. Møller, Agnete Monrad, f. 16/6 27 (Seminarieforstander).

nsp.

4. Asmussen, Lilian, f. 2/11 26 (Forretningsfører, Christiansfeld).
5. Grupp, Marie Louise, f. 27/7 27 (cand. pharm.).
6. Herløv, Birthe, f. 21/4 27 (Sagfører).
7. Iversen, Ruth, f. 20/1 27 (Vejassistent).
8. Jensen, Else Mossing, f. 15/3 27 (Direktør, Vojens).

9. Jørgensen, Ellen, f. 13/4 27 (Realskolebestyrer, Christiansfeld).
10. Jørgensen, Erik, f. 13/4 27 (Broder til Nr. 9).
11. Kahl, Anne Elisabeth, f. 16/1 26 (Husmand, Ustrup).
12. Koch, Hans Jørgen, f. 5/11 26 (Grd., L. Nustrup).
13. Kristensen, Inger, f. 1/4 28 (Enelærer, Saustrup).
14. Kühnel, Gertrud, f. 14/1 27 (Kunstmaler).
15. Madsen, Einar Vestergaard, f. 9/3 26 (Bogb., Tyrstrup).
16. Mathiesen, Inger, f. 18/2 27 (Installatør).
17. Meldgaard, Hans Peder, f. 5/6 25 (Grd., Jegerup).
18. Møll, Erik Jensen, f. 11/9 27 (Sognepræst, Halk).
19. Pind, Ruth, f. 5/12 26 (Volontør).
20. Rasmussen, Liss, f. 30/4 27 (Stadsdyrlæge).
21. Steenholdt, Signe, f. 4/1 27 (Grd., Hjartbro).
22. Sørensen, Marie Gade, f. 25/1 27 (Købmand, Christiansfeld).
23. Thyssen, Ulla Pontoppidan, f. 20/5 27 (Stiftsprovst).

m.

24. Bancke, Peter Charles, f. 13/6 25 (Degn, Tyrstrup).
25. Barslund, Jytte, f. 8/12 26 (Repræsentant, Gram).
26. Broe, Jytte, f. 20/3 27 (Frue, Brønderslev).
27. Christensen, Erik, f. 14/7 27 (Købmand).
28. Engelbret-Pedersen, Gudrun, f. 30/4 26 (Overlærer).
29. Jensen, Einar P., f. 15/11 27 (Førstelærer, Hammelev).
30. Knudsen, Knud Olav, f. 31/3 27 (afd. Landbrugslærer, Hoptrup).
31. Moesgaard, Vera Kirstine, f. 19/8 27 (Arkitekt, Gram).
32. Ohlsen, Ole, f. 19/4 27 (Postmester, Vojens).
33. Olling, Ole, f. 25/2 26 (Barbermester).
34. Olling, Orla, f. 29/3 27 (afd. Glarmester).
35. Petersen, Frede, f. 27/12 26 (Førstelærer, Jegerup).
36. Petersen, Kirsten, f. 24/9 27 (Grd., Branderup).
37. Skjøth, Bothilde, f. 16/4 26 (Husbestyrerinde, Øsby).

II. Gymnasieklasse.

nsp.

1. Carstensen, Sophie, f. 15/5 26 (Købmand, Bylderup-Bov).
2. Dahl-Hansen, Ruth, f. 1/5 28 (Købmand, Christiansfeld).
3. Fuglsang, Sigurd, f. 18/5 28 (Fabrikant).
4. Hansen, Egon, f. 30/5 28 (Vognmand, Toftlund).
5. Larsen, Marie, f. 26/2 28 (Gaardejer, Skodborg).
6. Petersen, Irmgard, f. 28/9 27 (Fabrikant).
7. Rasmussen, Leif, f. 21/1 29 (Læge, Sommersted).
8. Schmidt, Gerda, f. 14/5 28 (Læge, Toftlund).
9. Schwarz, Thyra, f. 27/11 27 (Skotøjsgrosserer).
10. Steffensen, Ida, f. 6/2 28 (Lærer, Aalkjær).
11. Thomsen, Jytte, f. 25/8 27 (Overassistent v. D. S. B.).
12. Thyssen, Hans, f. 2/11 27 (Landsretssagfører).
13. Vindel, Otto, f. 9/11 28 (Sognepræst, Starup).

m.

14. Both, Knud Bendix, f. 6/4 29 (Bankfuldmægtig).
15. Damgaard, Gottfred, f. 6/2 29 (Lærer, Hoptrup).
16. Dich, Jørgen de Cros, f. 15/3 29 (Redaktør).
17. Forum, Robert, f. 11/4 28 (Landsretssagfører).
18. Hartmann, Erich Vitus, f. 12/12 27 (Musikhandler).
19. Jessen, Bent, f. 9/5 28 (Grd., Bastrupskov).
20. Jessing, Jørn, f. 24/5 28 (Lærer).
21. Lyngdorf, Johann Peter, f. 30/11 27 (Handelsmand).

22. Nielsen, Grete Jui, f. 19/5 27 (Manufakturhandler).
23. Nissen, Erik, f. 9/10 28 (Direktør).
24. Paulsen, Thorvald, f. 14/1 28 (Gaardejer, Høptrup)
25. Pind, Christen Willemoes, f. 1/5 28 (Broder til Nr. 19 i III).
26. Richard, Gustav, f. 6/12 27 (Gartner).
27. Sauerberg, Lis, f. 10/7 28 (Repræsentant).
28. Thulstrup, Niels Andreas, f. 25/1 29 (Landsretssagfører).

I. Gymnasieklasse.

kl.

1. Andersen, Gudrun Holm, f. 17/11 29 (Gaardejer, Hejsager).
2. Hansen, Carl Arne, f. 14/6 29 (Statshusmand, Rougstrup).
3. Knudsen, Magnus, f. 15/6 29 (afd. Landbrugslærer, Høptrup).
4. Rosenlund, Inge, f. 4/11 28 (Kontorchef).
5. Rude, Annelise, f. 19/11 28 (Repræsentant).

nsp.

6. Caspersen, Lorens, f. 28/6 28 (Landpost, Sommersted).
7. Danielsen, Børge, f. 24/12 29 (Fuldmægtig).
8. Forkert, Grethe, f. 28/8 29, (Skatteinspektør).
9. Hansen, Ove, f. 7/6 29 (Repræsentant).
10. Nielsen, Inge, f. 27/9 29 (Forsikringsinsp., Hammelev).
11. Schlüter, Poul, f. 3/4 29 (Grosserer).
12. Stricker, Aase, f. 25/3 29 (Direktør, Christiansfeld).

m.

13. Aalling, Laurids, f. 29/4 29 (Gaardejer, Jegerup).
14. Arndt, Niels, f. 3/12 28 (Instrumentmager, Christiansfeld).
15. Christensen, Knud, f. 15/5 30 (Gaardejer, S. Vilstrup).
16. Christensen, Margrethe, f. 19/6 29 (Købmand, Brændstrup).
17. Dalgas, Gregers, f. 23/12 28 (Broder til Nr. 1 i III).
18. Gerst, Ib Gade, f. 28/7 28 (afd. Rektor).
19. Halken, Erik, f. 16/2 27 (Proprietær, Hvinderup).
20. Hansen, Hans Jürgen, f. 12/6 30 (Lærer).
21. Jensen, Gunnar, f. 15/5 29 (Overlærer, Vojens).
22. Jørgensen, Elna, f. 29/11 29 (Lokalarbejder, Christiansfeld).
23. Jørgensen, Jørgen, f. 10/8 28 (Amtsvejinspektør).
24. Jørgensen, Knud Ole, f. 16/9 29 (Broder til Nr. 23).
25. Nielsen, Frank, f. 24/6 29 (Maskinmester, Assens).
26. Nissen, Nis, f. 10/3 29 (Kørelærer).
27. Petersen, Bent Mathiesen, f. 31/1 28 (Forretningsfører).
28. Petersen, Knud Erik, f. 14/12 28 (Manufakturhandler, Vojens).
29. Rasmussen, Inger Wolf, f. 30/5 29 (Dommer, Kolding).
30. Rohlf, Kristen, f. 13/5 30 (Præst).
31. Ryelund, Leif, f. 7/3 29 (Førstelærer, Marstrup).
32. Sauerberg, Bent-Jørgen, f. 4/9 29 (Broder til Nr. 27 i II).
33. Sibbesen, Hans Frede, f. 29/9 29 (Købmand, Stepping).
34. Sort, Gudmund, f. 14/8 27 (afd. Præst, Filskov).

Realklasse a.

1. Adolphsen, Kirsten, f. 23/7 28 (afd. Snedkermester).
2. Bay, Inger Metha f. 13/5 29 (Forpagter, Høptrup).
3. Bork, Roy, f. 22/8 28 (Gaardejer, Jegerup).
4. Cichos, Johannes, f. 18/11 26 (Arbejdsmand, O. Lerte).
5. Efsen, Jenny, f. 15/4 29 (Proprietær, Sognefoged, Grarup).
6. Frederiksen, Kaj, f. 14/9 29 (Bogholder).
7. From, Marie, f. 22/10 30 (Forpagter, M. F., Fjelstrup).

8. Gjerding, Jørgen, f. 11/5 29 (Gaardejer, Kjestrup).
9. Gramm, Anne Kjestine, f. 25/9 27 (Vognmand).
10. Gram, Ove, f. 26/12 29 (Gaardejer, Marstrup).
11. Hansen, Frank, f. 19/1 29 (Stationsmester, Hammelev).
12. Hansen, Jytte, f. 27/12 28 (Pedel).
13. Iversen, Hans Henrik, f. 26/7 28 (Manufakturhandlerske, Jegerup).
14. Jensen, Aage, f. 22/9 28 (Arbejdsmand, Hammelev).
15. Jensen, Georg, f. 30/1 29 (Arbejdsmand, Marstrup).
16. Jensen, Karen Marie, f. 26/2 29 (Fyrbøder).
17. Juhl, Jørgen Martin, f. 2/1 30 (Gaardejer, S. Vilstrup).
18. Lauritsen, Helga, f. 20/10 29 (Højskoleforst., Hoptrup).
19. Lund, Else, f. 25/1 30 (Forretningsfører).
20. Reinholdt, Bent, f. 17/8 29 (Bankassistent).
21. Schmidt, Christine Finnemann, f. 2/4 29 (afd. Grd., Anslet).
22. Skau, Karen, f. 28/12 29 (Gaardejer, Ørby).
23. Thielst, Karen, f. 16/9 28 (Købmand).
24. Toft, Aage, f. 23/3 30 (afd. Missionær).

Realklasse b.

1. Barsøe, Kaj, f. 18/2 29 (Landmand, Ladegaard, Aastrup).
2. Freund, Astrid, f. 15/5 29 (Maskinbygger).
3. Huth, Annechristel, f. 20/1 30 (Organist).
4. Jürgensen, Peter, f. 15/11 28 (Arkitekt).
5. Lorenzen, Kai, f. 9/5 28 (Bankdirektør).
6. Lung, Günther, f. 11/11 28 (Spindemester).
7. Meyer, Carsten, f. 9/10 29 (Læge).
8. Meyer, Hans Oluf, f. 10/8 28 (Broder til Nr. 7).
9. Meyer, Peter, f. 8/4 30 (afd. Læge).
10. Mühl, Hans Walter, f. 24/7 28 (Pølsemeester).
11. Nielsen, Asta, f. 1/9 28 (Landmand, Grødebøl).
12. Petersen, Rudolf, f. 17/10 28 (Malermester).
13. Petersen, Ursula, f. 1/2 29 (Fabrikant).
14. Riis, Henrik, f. 16/10 28 (Bankassistent).
15. Simonsen, Christian, f. 28/11 28 (Lærer).
16. Wagner, Ursula, f. 10/4 29 (Installatør).
17. Weitling, Otto, f. 12/1 30 (Blikkenslagermester).
18. Witt, Karl Heinz, f. 30/6 29 (Arbejder).

4. Mellemskoleklasse a.

1. Arkil, Kirsten, f. 26/2 31 (Civilingeniør).
2. Autzen, Svend, f. 22/11 30 (Cementstøber, Maugstrup).
3. Becker, Ingrid, f. 26/4 30 (Fabrikant, Hammelev).
4. Britze, Bengta, f. 14/5 30 (Trafikassistent, Vojens).
5. Bøge, Niels Henrik, f. 16/3 30 (Vognmand, Stepping).
6. Elkjær, Dagny, f. 26/7 29 (Slagtermester).
7. Evald, Kirsten Rostgaard, f. 11/12 29 (Snedkermester, Brorsbøl).
8. Fehse, Max, f. 14/2 30 (Chauffør).
9. Fuglsang, Iver, f. 11/3 31 (Broder til Nr. 3 i II).
10. Hansen, Gerda Fog, f. 20/2 30 (Filiabestyrer, Vojens).
11. Hermansen, Aase, f. 27/7 30 (Lærer, Sønderballe).
12. Jensen, Annelise, f. 28/8 29 (afd. Lokomotivfører).
13. Jensen, Ove, f. 11/2 30 (Repræsentant).
14. Jepsen, Knud, f. 25/1 31 (Farvermester).
15. Junker, Ellen, f. 20/6 29 (Købmand).
16. Lauesen, Betty, f. 17/9 30 (Kioskejer).
17. Lausten, Edith, f. 27/6 30 (Lagerforvalter).

18. Møller, Tove Skovgaard, f. 7/3 30 (Lærer, Maugstrup).
19. Nielsen, Inger, f. 19/10 29 (Overinspektør).
20. Nielsen, Knud Eigil, f. 28/11 29 (Fabrikant).
21. Nielsen, Niels Erik Hyldgaard, f. 30/10 30 (Trafikassistent).
22. Pedersen, Ejnar, f. 4/8 29 (Lærer, Ørsted).
23. Schau, Agnete, f. 9/3 30 (Adjunkt).
24. Volt, Annelise, f. 26/3 29 (Vognmand).

4. Mellem-skoleklasse b.

1. Adolphsen, Hans Olaf, f. 17/10 29 (Broder til Nr. 1 i R a).
2. Christensen, Peter, f. 19/10 28 (Købmand, Vedsted).
3. Efsen, Hans, f. 21/11 30 (Broder til Nr. 5 i R a).
4. Gade, Else, f. 19/12 29 (Sognepræst, S. Vilstrup).
5. Hansen, Gunhild, f. 9/5 30 Købmand).
6. Hansen, Paul Bagge, f. 27/7 30 (Proprietær, Sillerup).
7. Hinrichsen, Peter Thomas, f. 16/12 30 (Chauffør).
8. Høyer, Birlbe, f. 17/9 29 (Organist).
9. Jacobsen, Christian, f. 13/4 30 (Gaardejer, Sverdrup).
10. Johansen, Erling, f. 17/10 30 (Malermester, Hoptrup).
11. Jørgensen, Rita, f. 9/2 31 (Kontorfuldmægtig).
12. Kjær, Hans Erik, f. 10/2 30 (Gæstgiver).
13. Marcussen, Inger, f. 22/11 30 (Bogholder).
14. Matthiesen, Kaj, f. 9/3 31 (Enkefrue).
15. Nissen, Elisabeth, f. 24/2 29 (Købmand).
16. Nissen, Karen Margr., f. 23/2 30 (afd. Grd., Bøgeskov).
17. Onslev, Ingrid, f. 26/2 30 (Rutebilchauffør, Erlev).
18. Paulsen, Bente, f. 4/4 30 (Læge).
19. Petersen, Akset Winge, f. 10/11 30 (Fiskehandler).
20. Petersen, Arne, f. 25/11 29 (Kontorassistent).
21. Reher-Langberg, Jørgen, f. 16/6 30 (Landsretssagfører).
22. Schlütter, Ulla Lyhne, f. 27/9 30 (Manufakturhandler).
23. Smith, Kai Eckholdt, f. 15/7 30 (Bogholder).
24. Zorn, Inger, f. 9/5 30 (Prokurist).

3. Mellem-skoleklasse a.

1. Bojsen, Harald, f. 13/7 31 (Arbejdsmand).
2. Buchholdt, Gudrun, f. 22/9 30 (Gdr., Hyrup).
3. Føste, Heinrich, f. 21/7 31 (Kurvemager).
4. Glahn, Birgithe, f. 3/12 29 (Overbibliotekar).
5. Guldbrandt, Ingrid, f. 25/8 31 (Malermester).
6. Hansen, Alex, f. 25/2 31 (Disponent).
7. Hansen, Viggo Wolthers, f. 15/4 30 (Forretningsfører).
8. Høyer, Gunnar, f. 24/8 30 (Broder til Nr. 8 i 4 b).
9. Jensen, Bent P., f. 24/3 31 (Broder til Nr. 29 i III).
10. Johannsen, Arne, f. 16/12 31 (Overbetjent).
11. Johnsen, Viggo, f. 20/11 31 (Husmand, Maugstrup).
12. Jørgensen, Christen, f. 23/2 30 (Bankdirektør).
13. Jørgensen, Per Banke, f. 10/7 31 (Bankbogholder).
14. Karoltki, Samuel, f. 30/6 31 (Bankfuldmægtig).
15. Krab, Donald, f. 1/3 31 (Kommuneassistent).
16. Kristoffersen, Frode, f. 9/8 31 (Postmester, Højer).
17. Madsen, Kaj, f. 4/9 31 (Kreaturhandler).
18. Møll, Gunner Jensen, f. 21/4 31 (Broder til Nr. 18 i III).
19. Overbeck, Annelise, f. 10/8 31 (Slagtermester).
20. Petersen, Astrid, f. 9/7 30 (Smedemester, Lunding).
21. Petersen, Dagny, f. 3/12 30 (Gaardejer, Halk).
22. Schmidt, Gunnar, f. 15/1 31 (Købmand).

23. Schmidt, Helga, f. 9/1 31 (Gaardejer, Vandling).
24. Simonsen, Erik, f. 25/7 30 (Gaardejer, Flovt).
25. Stenderup, Louise, f. 30/7 31 (Snedkermester).
26. Sørensen, Jørgen, f. 30/5 31 (Restauratør, Christiansdal).
27. Thede, Magnus, f. 26/10 30 (Gaardejer, Aarøund).
28. Thulstrup, Ida, f. 5/3 31 (Søster til Nr. 28 i II).
29. Thyssen, Karsten Peter, f. 16/4 30 (Broder til Nr. 12 i II).

3. Mellemskoleklasse b.

1. Agerschou, Hans, f. 6/7 32 (Vognmand).
2. Andersen, Hans Christian, f. 12/4 31 (Bagermester).
3. Bengtson, Wagner, f. 31/12 31 (Arbejdsmand).
4. Borg, Kai, f. 28/7 31 (Mekaniker, Marstrup).
5. Bruhn, Kirsten, f. 11/6 31 (Køhmand).
6. Christensen, Aage, f. 6/12 31 (Broder til Nr. 2 i 4 b).
7. Gjethede, Svend Aage, f. 23/12 30 (Mekaniker, Aastrup).
8. Hansen, Ellen, f. 23/4 31 (Tømrermester).
9. Hansen, Elna Brydebøl, f. 18/6 30 (Statsskovfoged, Ladegaard I).
10. Iversen, Jørgen Dahl, f. 11/6 30 (Køhmand, Maugstrup).
11. Jensen, Aage, f. 10/7 31 (Møller, Aastrup).
12. Jensen, Gunnar, f. 18/12 31 (Bestyrer).
13. Jørgensen, William, f. 20/8 31 (Murermester, Marstrup).
14. Larsen, Caroline, f. 8/4 31 (Statshusmand, Ladegaard I).
15. Madsen, Aage, f. 24/4 31 (Kreditforeningskasserer).
16. Marchall, Viggo, f. 17/12 30 (Husmand, Kjelstrup).
17. Müller, Leonhard, f. 9/6 31 (Kontorfuldmægtig).
18. Nielsen, Margarethe, f. 1/4 30 (Arbejdsmand, S. Vilstrup).
19. Nissen, Anne Marie, f. 4/8 31 (Gaardejer, Bramstrup).
20. Nørregaard, Svend Aage, f. 30/12 29 (Vognmand, Simmersted).
21. Paulsen, Christen, f. 8/12 30 (afd. Repræsentant).
22. Rossen, Poul, f. 5/4 31 (Skrædder).
23. Roust, Elsebet, f. 4/10 31 (Amtsskolekonsulent).
24. Schröder, Johannes, f. 10/12 31 (Bankbud).
25. Schwarz, Hans Ernst, f. 20/7 31 (Broder til Nr. 9 i II).
26. Skov, Thomas, f. 24/5 29 (Gaardejer, Brorsbøl).
27. Sørensen, Aksel Bjerregaard, f. 15/3 31 (Lærer, N. Vilstrup).
28. Sørensen, Esther, f. 9/2 31 (Hotelforpagter).
29. Thomsen, Christian, f. 11/5 30 (Syerske).

2. Mellemskoleklasse a.

1. Andersen, Jørgen Bønløkke, f. 29/9 31 (Gaardejer, Fredsted).
2. Budde, Iver, f. 11/9 30 (Arbejdsmand, Sommersted).
3. Bøtger-Rasmussen, Jørn, f. 10/5 32 (afd. Lærer, Thyrsting).
4. Damgaard, Leif, f. 1/2 31 (Broder til Nr. 15 i II).
5. Frilund, Anna Maria, f. 13/3 32 (Smedemester, Skovbølling).
6. Grau-Petersen, Bent, f. 12/8 31 (Sparekassekasserer).
7. Greisen, Pauline, f. 4/6 32 (Køhmand, S. Vilstrup).
8. Hansen, Egon, f. 26/10 32 (Broder til Nr. 5 i 4 b).
9. Holdt, Christian, f. 11/3 33 (Hovedagent, Kjelstrup Strand).
10. Iversen, Per Kragh, f. 25/11 32 (Kreditforeningsassistent).
11. Jensen, Thomas, f. 22/2 32 (Statshusmand, Ustrup).
12. Johansen, Peter, f. 24/8 32 (Frugthandler).
13. Jørgensen, Hans Aage, f. 15/12 32 (Mekaniker).
14. Krogh, Edith, f. 20/4 32 (Grosserer).
15. Marcussen, Mogens Kaae, f. 15/9 32 (Broder til Nr. 13 i 4 b).
16. Mayntz, Lily Gerda, f. 6/7 32 (Cigarmager).
17. Neumann, Jacob, f. 20/12 31 (Gaardejer, Lillelund pr. Haderslev).

18. Nielsen, Carl Johannes, f. 1/10 31 (Boghandler).
19. Nielsen, Else, f. 1/2 32 (Gaardejer, Marstrup).
20. Nielsen, Svend-Aage, f. 17/7 32 (Ekspedient).
21. Petersen, Erik, f. 25/12 31 (Lagerforvalter).
22. Sandholdt, Ingeborg, f. 25/5 32 (Forsikringsinspektør, Hoptrup).
23. Skjøth, Lissy, f. 20/5 32 (Snedker).
24. Wind, Selma, f. 10/11 31 (Arbejder, Sommersted).
25. Wolthers, Heinrich, f. 18/9 31 (Vognmand, Hoptrup).

2. Mellemskoleklasse b.

1. Algreen-Petersen, Jørgen, f. 30/5 31 (Boghandler).
2. Andersen, Margit, f. 30/12 31 (Ingeniør).
3. Clausen, Johannes, f. 13/ 7 32 (Forpagter, Raade).
4. Dahl-Hansen, Jørn, f. 10/12 32 (Købmand).
5. Finnemann, Anne Marie, f. 9/10 32 (Forpagter, Fjelstrup).
6. Hansen, Hans Erik, f. 25/9 31 (Bagermester, Mølby).
7. Hansen, Jenny, f. 18/7 32 (Lærer, Knud).
8. Hansen, Kristen, f. 30/4 31 (Købmand, Lerte).
9. Holmgaard, Jette, f. 18/9 32 (Adjunkt).
10. Ipsen, Bernhard, f. 6/6 32 (Mejerist, Marstrup).
11. Johnsen, Olaf, f. 20/2 32 (Malermester).
12. Kjer, Svend, f. 20/1 33 (Vognmand).
13. Knudsen, Helga Kyhl, f. 25/6 32 (Lærer).
14. Knudsen, Henry Peter, f. 10/12 31 (Frue).
15. Langeberg, Arne, f. 5/1 32 (Slagtermester, Øsby).
16. Madsen, Børge, f. 12/1 32 (Malermester, Øsby).
17. Møller, Carsten, f. 23/1 33 (Ekspedient).
18. Nielsen, Leif, f. 18/2 33 (Broder til Nr. 20 i 4 a).
19. Nissen, Grete, f. 19/12 32 (Søster til Nr. 23 i II).
20. Ravn, Hans Olaf, f. 26/6 30 (Købmand, Aarøund).
21. Roigaard-Petersen, Hans, f. 15/11 31 (Bogholder).
22. Schmidt, Nis, f. 13/2 32 (Montør).
23. Schwartz, Knud, f. 9/8 32 (Arbejdsmand).
24. Stammer, Ingrid, f. 6/1 32 (Værkfører).
25. Sørensen, Helga, f. 25/6 31 (Købmand).
26. Tingleff, Johan, f. 28/7 31 (Husmand, Hjerndrup).
27. Wehner, Harald, f. 3/6 31 (Gaardejer, Jegerup).
28. Wind, Mogens, f. 7/6 32 (Bogtrykker).

2. Mellemskoleklasse c.

1. Bonde, Christian, f. 24/3 32 (Bankdirektør).
2. Christensen, Kaj, f. 3/10 31 (Broder til Nr. 27 i III).
3. Christiansen, Gunner Vendelbo, f. 13/7 31 (Snedkerm. Hoptrup).
4. Dall, Birgit, f. 23/10 32 (Lærerinde).
5. Fischer, Hilma Falkenberg, f. 3/3 32 (Barbermester).
6. Hansen, Kaj Uffe, f. 29/5 32 (Købmand).
7. Hugger, Marie, f. 24/9 31 (Vognmand).
8. Hyldtoft, Ingeborg, f. 27/10 32 (Skovarbejder).
9. Johannsen, Solveigh, f. 29/1 32 (Forretningsfører).
10. Jørgensen, Bent, f. 31/12 32 (Chauffør).
11. Kongsted, Christian, f. 18/8 32 (Vejmand, Skovbølling).
12. Korsgaard, Jens Peter, f. 9/10 31 (Chauffør).
13. Krag, Harry Peter, f. 26/5 32 (Overpakmester).
14. Kristiansen, Edel, f. 11/6 32 (Købmand).
15. Kristiansen, Kaj, f. 14/7 32 (Disponent).
16. Ludvigsen, Ella, f. 14/8 32 (Repræsentant).

17. Madsen, Ruth, f. 8/7 31 (Handelsmand).
18. Petersen, Jørgen, f. 24/7 32 (Broder til Nr. 21 i 3 a).
19. Reinholdt, Otto, f. 30/4 32 (Vognmand).
20. Skrydstrup, Peter, f. 10/1 32 (Vognmand).
21. Sørensen, Vagn Glindvad, f. 20/6 33 (Karetmager).
22. Thisted, Edith Anita, f. 7/4 32 (Missionær).
23. Volt, Astrid, f. 13/3 32 (Søster til Nr. 24 i 4 a).

1. Mellemkoleklasse a.

1. Agerschau, Elise Kruse, f. 16/10 33 (Afdelingsleder).
2. Beukel, Karl, f. 28/7 33 (Gaardejer, Stevelt).
3. Efsen, Erik, f. 20/9 32 (Gaardejer, Langkjær).
4. Fisker, Elin, f. 9/3 33 (Bogholder).
5. Fredsted, Birtha, f. 27/10 32 (Gaardejer, S. Vilstrup).
6. Glahn, Inger, f. 30/4 32 (Søster til Nr. 4 i 3 a).
7. Hansen, Bent Ebbesen, f. 21/11 32 (Gaardejer, Frørup).
8. Hansen, Jytte Blum, f. 5/10 33 (Direktør).
9. Hansen, Viggo, f. 30/1 33 (Lærer, Øsby).
10. Hermansen, Ib, f. 22/5 33 (Broder til Nr. 11 i 4 a).
11. Jensen, Kaj, f. 27/11 32 (Elektriker).
12. Jensen, Oluf, f. 2/7 33 (Broder til Nr. 12 i 3 b).
13. Kjer, Edith, f. 13/10 33 (afd. Maskinpasser).
14. Kjær, Vera, f. 30/7 33 (Fyrbøder, Lunding).
15. Lauritsen, Karen, f. 22/11 32 (Søster til Nr. 18 i R a).
16. Neumann, Harry, f. 14/9 33 (Broder til Nr. 17 i 2 a).
17. Neumann, Ingrid, f. 20/8 31 (Gaardejer, S. Vilstrup).
18. Nielsen, Poul Gunhard, f. 28/8 33 (Dommer).
19. Ottosen, Bodil, f. 4/3 34 (Læge, Hoptrup).
20. Petersen, Preben Busekist, f. 12/1 33 (Redaktør).
21. Rathgen, Anne Johanne, f. 22/3 32 (Fisker, Øsby).
22. Skrumsager, Agnete Kloppenborg, f. 21/6 32 (Gaardejer, Kjelstrup).
23. Suurballe, Thomas, f. 3/5 33 (Gaardejer, Lunding).
24. Sørensen, Eli, f. 28/1 33 (Karetmager).
25. Thomsen, Ruth, f. 11/8 33 (Smedemester, Kjelstrup).
26. Thygesen, Anne Marie, f. 29/6 33 (Muremester).
27. Vindel, Ulla, f. 2/9 33 (Søster til Nr. 13 i II).
28. Volt, Harriet, f. 4/2 33 (Kørelærer).
29. Woldemar, Ervin, f. 20/12 31 (Gartner, Nr. Vilstrup).
30. Østergaard, Arne, f. 28/1 33 (Malermester).

1. Mellemkoleklasse b.

1. Andersen, Kaj Erik, f. 20/6 33 (Grosserer).
2. Andersen, Leif, f. 5/6 33 (Bestyrer).
3. Arkil, Hanne, f. 1/3 34 (Søster til Nr. 1 i 4 a).
4. Becker, Ejnar, f. 19/4 32 (Broder til Nr. 3 i 4 a).
5. Boisen, Ellinor, f. 26/6 33 (Landmand, Moltrup).
6. Carstensen, Mona, f. 8/10 32 (Købmand, Fjelstrup).
7. Favrrholdt, Gyde, f. 15/3 33 (Adjunkt).
8. Flebbe, Hans Gotfred, f. 12/11 32 (Arbejdsmand).
9. From, Sara, f. 29/10 32 (Søster til Nr. 7 i R a).
10. Gramm, Aage, f. 17/5 33 (Vognmand, Jegerup).
11. Hansen, Diana, f. 23/11 32 (Søster til Nr. 6 i 3 a).
12. Hansen, Paul Gerhard, f. 24/1 32 (Broder til Nr. 2 i I).
13. Have, Anne Marie, f. 11/10 33 (Gaardejer, Vonsbæk).
14. Juul, Erik, f. 18/12 32 (Gaardejer, Hammelev).
15. Lind, Kirsten, f. 2/7 33 (Assurandør).

16. Lund, Mogens, f. 28/10 32 (Direktør).
17. Møller, Edith Skovgaard, f. 31/1 32 (Søster til Nr. 18 i 4 a).
18. Nielsen, Knud Møller, f. 22/8 33 (Konsulent).
19. Nielsen-Mylting, Lissi, f. 5/10 33 (Tjener).
20. Petersen, Christine, f. 15/12 31 (Statshusmand, Havremark).
21. Pinholt, Jytte, f. 31/5 33 (Stiftamtmand).
22. Ravn, Iris, f. 15/9 32 (Vinhandler).
23. Roost, Jørgen, f. 9/3 32 (Gaardejer, Bramdrup).
24. Schultz, Helga, f. 14/7 33 (Overpolitibetjent)
25. Sohl, Rita, f. 22/12 32 (Bogholder).
26. Tønnesen, Viggo, f. 17/8 33 (Proprietær, Bjerning).
27. Ulrich, Aase, f. 31/3 33 (Inspektør).
28. Wildfang, Anette, f. 4/11 33 (Stiftskasserer).
29. Wulf, Fritz, f. 6/6 33 (Sognepræst, Aastrup).
30. Zaulich, Ejler, f. 20/7 33 (Arbejdsmand).

IV. Lærerne.

Lektor *Anders M. Diemer*. * 14. 5. 1878 — † 18. 3. 1946.

Natten mellem den 17. og 18. Marts døde Lektor Diemer efter den 19. Februar at være blevet indlagt paa Sygehuset, lidende af en alvorlig Hjerneblødning. Han skulde netop den Dag være rejst ud for at holde nogle Foredrag om Sydslesvig, og havde glædet sig ganske overordentligt til at tage til Orde for det, der altid har ligget ham saa inderligt paa Hjerte. Alle, der har kendt Lektor Diemer, ved, hvor dyb hans nationale Følelse var, samt med hvilke varme Tanker han omfattede vore nordiske Brødre-folk, og da i særlig Grad Sverige, som man næsten kan sige var blevet hans andet Fædreland. I 14 Aar (1906—20) opholdt Lektor Diemer sig i Stockholm som Medarbejder ved forskellige svenske og danske Blade og gjorde her et stort og fortjenstfuldt Arbejde for at fremme det nordiske Samarbejde. Hans rige Initiativ bar gode Frugter, ikke mindst under den første Verdenskrig, da han var meget virksom for at faa etableret en Vareudveksling mellem de nordiske Lande.

Men da 1920 kom, maatte han ned til sin kære Hjemstavn, til Sønderjylland. Helst havde han vel nok set, at han havde faaet en Gerning ovre i Vestslesvig, hvor han var født, men det blev Haderslev Katedralskole, han blev ansat ved, en Skole, som han iøvrigt havde en særlig Tilknytning til, fordi han havde haft mange af de Mænd, der havde virket ved Haderslev lærde Skole mellem 1850 og 1864, som Lærere. I omtrent 26 Aar kom han til at virke i Haderslev og kom til at sætte Gang i adskilligt, der blev af Betydning for Danskheden, ligesom han ofte var Gæst i de sønderjyske Forsamlingshuse.

Lektor Diemer hørte til de Skikkelser, gamle Elever ikke glemmer. Hans Undervisning prægedes af hans stærke Følelser, og hans Timer fik deres særlige Præg derved, at han altid maatte give Udtryk for det, der laa ham paa Hjerte. Som Inspector

kom han i nær Forbindelse med Eleverne, over for hvem han gerne havde en kammeratlig Tone.

Vi paa Haderslev Katedralskole vil mindes denne særprægede og ranke Skikkelse med Tak for det Arbejde, han gjorde for at opdrage Eleverne her til gode Danske.

Ved Slutningen af Skoleaaret 1944—45 forlod Timelærer, cand. mag. *Arne Harritsø Jensen* Skolen.

Under Adjunkt W. Buchs Sygdom 11.—31. Januar besørgedes hans Timer af cand. mag. *Erik Jørgensen*.

De ved Lektor Diemers Død ledigblevne Timer fordeltes for Resten af Skoleaaret mellem forskellige af Skolens Lærere.

V. Undervisningen.

Rektor, Dr. phil. N. H. Jacobsen: Geografi II n, II m, R b, 4 b, 3 a, 2 b, 1 a	14	Timer
Lektor A. Diemer: Historie R a, 4 a, 3 b, 1 a; Dansk 3 a, 2 a; Skrivning 3 a, 3 b, 2 c, 1 b; Sanginspektion 1	24	Timer
Lektor V. Gamst: Matematik II m, II n, I m, I k+n, 3 a, 2 a; Skrivning 2 b	28	Timer
Lektor N. K. Østergaard: Tysk III n ⁶ , II m, I n, R b, 1 a; Engelsk II m, I n, R a	31	Timer
Lektor, Frk. Tove Lassen Andersen: Gymnastik III, II, I, 4, 1; Matematik 4 a; Pigeregning R a	28	Timer
Lektor Olrik: Historie III k+n, III m, I k+n; Dansk R b, 2 b; Sang i hele Skolen ¹²	31	Timer
Adjunkt, Dr. M. Favrhøldt: Fransk III k+n, III m, II n, I k+n, I m, R a, R b; Oldtidskundskab III m, I m	32	Timer
Adjunkt H. Karlsson: Dansk III k+n, II n, I m; Historie II m, R b, 4 b, 3 a, 2 b, 2 c, 1 b; Tysk I k+m, 2 a	32	Timer
Ajunkt V. Graversen: Fysik III m, II m, 3 a, 3 b, 2 b, 2 c; Kemi I m A, I m B; Matematik R b, 3 b	32	Timer
Adjunkt W. Buch: Naturhistorie III k+n ⁴⁺⁴ , R a, 3 a, 2 a, 2 c, 1 a, 1 b; Geografi I m A, I m B, R a, 4 a, 2 a, 1 b	32	Timer
Adjunkt Schau: Engelsk III n ⁷ , R b, 4 a, 4 b, 3 b, 2 b; Fransk II m	32	Timer
Adjunkt Holmgaard: Engelsk II n, I k+m, 3 a, 2 a, 2 c; Dansk 4 b; Gymnastik II, 3 ¹	31	Timer
Adjunkt Magelund: Naturhistorie III m, R b, 4 a, 4 b, 3 b, 2 b; Fysik I k+n; Geografi 3 b, 2 c; Gymnastik 4 ³⁺¹ , 3 ⁴⁺¹ , 2	33	Timer
Adjunkt Henry Hansen: Fysik I m, I m A, I m B, R a; Kemi III m, II m; Matematik III m, R a, 2 c, 1 a	33	Timer
Adjunkt Einar Hansen: Tysk II n, 4 a, 2 c; Religion I m, 3 a, 3 b; Historie I m, 2 a; Tegning 2 b, 2 c, 1 a, 1 b	28	Timer
Adjunkt Kortegaard Pedersen: Græsk III k, I k; Latin III n, I k, 4 a; Oldtidskundskab III k, III n; Dansk 2 c	30	Timer

Adjunkt, Frk. R. Münster: Religion III k+n, III m, II n, 4 a, 4 b, 1 a, 1 b; Historie II n; Haandarbejde ¹⁸	30 Timer
Adjunkt Wielandt Hansen: Latin III k, II n, I n, 4 b; Oldtidskundskab II n, II m, I n; Religion II m, I k+n, 2 a, 2 b, 2 c	29 Timer
Adjunkt Lund: Dansk III m, II m, I k+n, R a, 1 b; Tysk 3 b, 1 b	30 Timer
Lærerinde, Frk. Christensen: Tysk R a, 4 b, 3 a, 2 b; Dansk 4 a, 3 b, 1 a	27 Timer
Lærer Kalsbøll: Matematik 4 b, 2 b, 1 b; Fysik R b, 4 a, 4 b, 2 a, 1 a, 1 b; Tegning 4 a, 4 b, 3 a, 3 b, 2 a	34 Timer
Gymnastiklærer Iversen: Gymnastik III, I, R ⁴ +1, 3, 2, 1; Skrivning 4 a, 4 b, 2 a, 1 a	28 Timer
Fru Adjunkt Holmgaard: Gymnastik R, 3, 2	11 Timer

Lektor Diemer, Adjunkt Favrhøldt, Adjunkt Schau og Adjunkt Holmgaard har haft indre og Lærer Kalsbøll ydre Inspektion. Inspektrice er Frk. Christensen. Lektor Gamst har skriftlig Inspektion og Tilsyn med Inventar. Gymnastiklærer Iversen er Skolens Regnskabsfører og Kasserer. Adjunkt Favrhøldt er Skolens Bibliotekar. Adjunkt Graversen har Tilsyn med de rejsende Elever.

Den musikalske Ledelse af Lovsangen har Lektor Orlrik.

Hvor mange Timer, der har været tillagt de enkelte Fag, ses af følgende Oversigt:

Fag	III G			II G			I G			R		4 M		3 M		2 M			1 M			Tilføjede Timer
	k	n	m	n	m		k	n	m	a	b	a	b	a	b	a	b	c	a	b		
Religion	1	[1]	1	1	1		1	[1]	1			1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	22
Dansk	4	[4]	4	4	4		4	[4]	4		4	4	5	5	6	4	4	4	5	5	5	74
Engelsk			7**	5	1		2	5	[2]		4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	59
Tysk			6**	4	2		1	4	[1]		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	56
Fransk			4	4	4		4	[4]	4		5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	34
Latin			6	3			5	4			4	4										30
Græsk			6				6															12
Oldtidskundskab			1	1	1		1	1														7
Historie			4	3	3		3	[3]	3		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	44
Geografi				2				4*			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	28
Naturhistorie			8*	[8*]	4		8*	[8*]	4		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	34
Geografi med Naturlære				2			2				2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Fysik og Kemi			6	6	6		6	[2]	10*		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	46
Matematik og Regning			6	2	6		2	[2]	6		8 ^o	6	7	7	6	6	5	5	5	4	4	85
Skrivning											1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
Tegning											1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
Kvindeligt Haandarbejde			1	[1]	[1]		1	[1]	[1]		2	[2]	2	[2]	2	2	2	2	2	2	2	18
Sang																						†13
Gymnastik, Dreng			4	[4]	[4]		4	[4]	[4]		Piger	1	[1]	1	[1]	1	[1]	1	[1]	3	[3]	††41
" Piger			4	[4]	[4]		4	[4]	[4]			1	[1]	1	[1]	1	[1]	1	[1]	3	[3]	30

Det samlede Antal Lærertimer 660

* Klassen er delt i Geografi (2+2) el. Naturhistorie (4+4) og i Kemi (2+2); i Fysik er Klassen samlet i 2 Timer, men delt i fys. Øvelser (2+2).

** Klassen er samlet i Eng. i 3 Timer, i Tysk i 2 Timer, desuden i begge Fag delt i 2+2 Timer.

† Heri medregnet 1 Sammensangstime og 1 Inspektionstime i 1.+2. Mellem.

†† Heri medregnet 8 Timer hidrørende fra, at der i 2. og 3. Ml. underviser 2 Lærere sammen.

††† Heraf 2 Timer Pigerregning.

Til Haandarbejde tages 1 Gymnastik- og 1 Tegnetime i de fire Mlsskasser.

Til Latin i 4. Ml. tages 1 Time fra hvert af Fagene Dansk, Matematik, Skrivning og Tegning.

VI. Om Skolearbejdet 1945—46.

Religion.

I—III. Kirkehistorie, Religionshistorie.

4. m. Apostlenes Gerninger. Danmarks Kirkehistorie i Hovedtræk.

1—3 m. Juul-Mortensens Bibelhistorie I—II. 1 m. + Salmer. De 10 Bud.

Dansk.

III k+n. Dansk Litteratur fra ca. 1830 til ca. 1920 og norsk Litteratur fra ca. 1770 til ca. 1900 efter Norrilds Lærebog og Falkenstjernes Udvalg. Hovedværker: Pal. Müller: Benedict fra Nursia og I. P. Jacobsen: Mogens. — Svensk Poesi: Agerskov og Nørregårds Læsebog⁶ S. 107—10, 115—28, 134—36, 141—43 og 146—50 (= ca. 30 Ns.). — Modersmaalskundskab: Tekstøvelser (især forsk. Stilarter) efter Oxenvad: Vort Sprog II.

III m. Dansk Litteratur fra ca. 1830 og Bogen ud efter Norrilds Lærebog og Falkenstjernes Udvalg. — Hovedværker: Mogens, Et Dukkehjem. — Svensk Poesi efter Agerskov og Nørregård⁷: 118—24, 127—29, 134—36, 151—54 (= ca. 20 Ns.). — Modersmaalskundskab: Oxenvad I—II⁴: Repetition med Arbejdsopgaver og Tekstlæsning.

II n. Dansk Litteratur fra ca. 1500 til ca. 1820 efter Norrilds Lærebog og Falkenstjernes Udvalg. Hovedværker: Holberg: Erasmus Montanus og Oehlenschläger: Skt. Hans Aften Spil. Elevgennemgang af 4 Komedier af Holberg. — Modersmaalskundskab efter Oxenvad: Vort Sprog I², §§ 66—108. Formlære i Forbindelse med Analyseøvelser.

II m. Dansk Litteratur fra Kingo til ca. 1830 efter Norrilds Lærebog og Falkenstjernes Udvalg. — Hovedværker: Erasmus Montanus, Kærlighed uden Strømper, Hakon Jarl. — Svensk: Agerskov og Nørregård⁷: 52—77 (= ca. 40 Ns.). — Modersmaalskundskab: Oxenvad I—II⁴ (Formlære, Rigsmaal og Dialekter — Bogen ud, med Arbejdsopgaver).

I k+n. Pontoppidans Noveller og Hjemstavnsdigtninger; Blicher, Poul Møller, Chr. Winther. Norrøn Litteratur og dansk Litteratur til Reformationen efter Norrilds Lærebog og Falkenstjernes Udvalg. — Hovedværker: En Landsbydegns Dagbog, En dansk Students Eventyr, Folkeviser i Udvalg. — Svensk: Agerskov og Nørregård⁷: 5—20, 38—49, 74—77 (= ca. 40 Ns.). — Modersmaalskundskab: Oxenvad I—II⁴ (Fonetik og Formlære, med Arbejdsopgaver).

I m. Hovedværker: Blicher: En Landsbydegns Dagbog og Pontoppidan: Isbjørnen. Elevgennemgang af 3 Noveller af Blicher, 3 Smaafortællinger af Pontoppidan og 1 af Bang og Gennemgang af 4 Himmerlandshistorier af Johs. V. Jensen. Oldnorsk-islandsk Litteratur og dansk Litteratur til ca. 1500 efter Norrilds Lærebog og Falkenstjernes Udvalg. — Svensk Prosa: Agerskov og Nørregårds Læsebog⁶, S. 5—11, 20—52, 74—80 og 95—103 (= ca. 80 Ns.). — Modersmaalskundskab efter Oxenvad: Vort Sprog I², §§ 1—29. Runeindskrifter og middelalderlige Tekster efter Litteraturudvalget.

R a. Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Realklassen⁵. Blicher: En Landsbydegns Dagbog, H. C. Andersen: Lykke Peer. Jensen og Noesgaard: Øvelsesstykker i dansk Sproglære f. Realklassen.

R b. Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Realklassen. Den politiske Kandestøber, Hakon Jarl, Evald Jensen og Noesgaard: Sproglære for Realklassen. Stil hver 14. Dag.

4 a. Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellemkolen III. Jeppe

- paa Bjerget, Tømmerpladsen. Falbe-Hansen og Keller: Svensk Læsebog.
- 4 b. Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellemkolen III. Genboerne, Røverstuen. Falbe-Hansen og Keller: Svensk Læsebog.
- 3 a. Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellemkolen III. — Svensk efter Falbe-Hansen.
- 3 b. Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellemkolen III. Svensk efter Falbe-Hansen og Keller. Sparekassen.
- 2 a, 2 b, 2 c. Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellemkolen II.
- 1 a, 1 b. Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellemkolen I. Jensen og Noesgaard: Øvelsesstykker i dansk Sprog lære.

Engelsk.

- III n. The Merchant of Venice. A Hundred English Poems, 53—56, 73—74, 75—77, 80—83, 86—97. Essays II, p. 5—11, 36—56, 68—73. Contemporary Reader, 111—120, 124—128.
- II n. Dickens Reader: p. 50—88. Contemporary Reader, p. 5—25, 54—81, 85—94, 98—116. Poems, p. 1—13, 14—15, 17—22, 24—25, 26—33, 35—41, 45—46, 49—52, 62—69, 73—77. Galsworthy: Loyalties. Ad. Hansens Stiløvelser. 1 Værk læst paa egen Haand. Stil hver Uge.
- II m. Agnes Smedegaard og Erling Vedel: English Texts. Bredsdorff og K. V. Olsen: Engelske Tekster.
- I k+m. K. V. Olsen: Engelske Tekster.
- I n. Rosenmeier: A Modern English Omnibus. Sheriff: Journey's End. Dickens Reader, p. 3—50. Kindt Jensens Stiløvelser. Hjemme- og Klassestile.
- R a. Friis Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for Realklassen. Kindt Jensen: Stiløvelser.
- R b. Friis Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk f. R. Stk. 1, 4, 8, 10—13, 15, 18. Kindt Jensens Stiløvelser. Lund og Bredsdorffs Grammatik.
- 2—4 m. Friis-Hansen og Chr. Nielsen I—IV.

Tysk.

- III n. Deutschland II. Die Romantik. Goethe: Faust I. Lessing: Nathan der Weise I—III. Tyske Digte: Romantik, Heine. Litteraturhistorie. Gads Stiløvelser. Hjemme- og Klassestile.
- II n. Deutschland II^a, Stk. 6, 7, 8, 11. Østergaard: Digte: Goethe og Schiller. Schiller: Tell. Litteraturhistorie. Gad: Stiløvelser. Stil 1 Gang om Ugen.
- II m. Sigtryggsson: Tyske Læsestykker for det mat. Gymnasium.
- I k+m. Gad: Moderne tyske Noveller. S. 5—58.
- I n. Gad: Moderne tyske Noveller. Deutschland II^a. Stk. 1, 2, 5, 11, 16. Gad: Stiløvelser.
- R a. Johan Kirsten og Sigtryggsson: Tysk for Realklassen.
- R b. Johan Kirsten og Sigtryggsson: Tysk for Realklassen. Stk. 1, 5, 10, 15—18, 21, 24—33, 39—42.
- 4 a. Reincke: Tysk Læsebog for Mellemkolen. Carossa: »Aus Kindheit . . .«
- 4 b. Reincke: Tysk Læsebog for Mellemkolen.
- 3 a, 3 b. Reincke: Tysk Læsebog for Mellemkolen, Stiløvelser og Grammatik.
- 2 a, 2 b, 2 c. Kirsten og Sigtryggsson: Tysk for Begyndere og Tysk for 3 M.
- 1 a, 1 b. Johan Kirsten og Sigtryggsson: Det første Tysk.

Fransk.

- III k+n, III m. Brüel: Moderne franske Skribenter IV. Camerlynck et Camerlynck: Au pays de France.
II n. Jungs franske Læsebog. Brüel: Moderne franske Forfattere I.
II m. Jungs franske Læsebog.
I k+n, I m, R a, R b. Nielsen og Hoffmann: Fransk Begynderbog.

Latin.

- III k. Gertz, Middelalderlatinske Forfattere, Saxo. Cicero, Cato Maior. Vergils Æneide IV. Horats i Udvalg.
III n. Nielsen og Krarup: Latinsk Læsebog. p. 109—193 (med Overspringelser).
II n. Nielsen og Krarup: Lat. Læsebog, S. 68—78, 118—129, 159—198, 208—238.
I k. Caesar B. G. I, III. Udvalg af Cicero: Pro Sext. Rosc. Am.
I n. Caesar B. G. I, 1—29. III. IV.
4 a, 4 b. Mikkelsen: Lat. Læsebog, p. 1—37.

Græsk.

- III k. Iliaden I, VI; Lysias or. XII; Platon: Apologi, Faidon c. 64—67.
I k. Hude I, II, p. 1—40.

Oldtidskundskab.

- III k. Antigone, Medeia, Udvalg af Thukydid, Kunsthistorie.
III n. Medeia, Apologien.
III m. Apologien, Kunsthistorie, Repetition.
II n, II m. Kragelund, Græske Historikere. Sofokles, Antigone. Euripides, Medeia.
I n, I m. Iliaden I—VI. Mythologi efter Holten-Bechtolsheim.

Historie.

- III k+n, III m. Verdenshistorien fra 1870 efter Holt. Nordens Historie fra 1814 efter Ilsoe. Samfundslære efter Kretzschmer og Lindhardt Hansen. Kilder til Danmarks Historie 1750—1848. Billedgennemgang.
II n. Holt: Verdenshistorie fra 1500 til 1870. Ilsoe: Nordens Historie fra 1389 til 1814. Kilder til Danmarks Historie efter 1660, I. Billedgennemgang.
II m. Holt: Verdenshistorie II², S. 102—ud og III¹, S. 28—41. Ilsoe: Nordens Historie³, S. 57—99. — Billedgennemgang.
I k+n. Oldtid og Middelalder efter Arentoft. Norden til 1389 efter Ilsoe. Kilder til Danmarks Historie i 12. Aarh. Billedgennemgang.
I m. Kildegennemgang efter Plinius's Breve, ellers som I k+n.
R a, R b. Se Eksamensopgivelser.
1—4 m. Schmidts Lærebog I—II.

Geografi.

- II n, II m, R a, R b. Se Eksamensopgivelser.
I m. Hellner og Humlum: Geografi til Mennesket.
1—4 m. Andersen og Vahl I—II.

Naturhistorie.

III k+n, III m, R a, R b. Se Eksamensoppgivelser.
1—4 m. Hvass og Jørgensen: Zoologi I—IV. Balslev og Simonsen:
Botanik I—IV. Simonsens lille Flora.

Fysik og Kemi.

III m. Sundorph: Elektr. og Magn., S. 93—179. Mek. Fysik, S. 69—
99. Lyslære, S. 47—72. Barmwater: Astronomi, S. 80—129. Repete-
ret Eksamenspensum. Ring: Kemi f. G., S. 153—200. Rep. Eksa-
menspensum.

II m. Sundorph: Elektr. og Magn., S. 33—93; Mek. Fysik, S. 1—89.
Barmwater: Astronomi, S. 30—87. Ring: Kemi f. G., S. 70—153.

I k+n. Bechmann-Jensen: Naturlære.

I m. Sundorph: Varmelære, Lyslære 1—44. Elektr. og Magn. 1—50.
Barmwater: Astronomi, Koordinater, Tegning af Stjernerkort. Ring:
Kemi, S. 1—70.

R a, R b. Sundorph: Varmelære, Elektricitetslære og Astronomi.

1—4 m. Eriksen: Fysik for Mellemskolen I—II, 3.—4. desuden Pe-
tersson og Ring: Kemi.

Matematik og Regning.

III m. Juul og Rønnau III. Repeteret Eksamenspensum.

II n. Poul Mogensens mindre Lærebog: Rentesregning og Trigono-
metri. Repeteret Eksamenspensum.

II m. Juul og Rønnau II.

I k+n. Mogensens mindre Lærebog til Rentesregning.

I m. Juul og Rønnau I.

R a, R b. Pihl og Ring V. Juul og Rønnau: Geometri for R.

4 m. Pihl og Ring IV. Jensen og Torsting: Stk. 96—ud.

3 m. Pihl og Ring III. Jensen og Torstings Geometri, Stk. 65—95.

2 m. Pihl og Ring II. Jensen og Torsting, Stk. 29—64.

1 m. Pihl og Ring I. Jensen og Torsting, Stk. 1—29.

Skrivning.

1—4 m. Overintendant Jørgensens System. Bogføring i 4 m.

Tegning.

1—4 m. Plantegning og Perspektivtegning.

Haandarbejde.

R a. Kjølemønstre udtaget efter Beyers og Vobachs Snitark. Frem-
gangsmaaden ved Syning af Kjoler er beskrevet skriftligt, og der
er syet Prøver af Enkeltheder samt Smocksyning, Uld- og Perle-
broderi.

4 m. Shorts. De ikke-latinlæsende har desuden udført forskellige
Arbejder.

3 m. Frisérslag med Krave. Trøklung og Strømpestopning. Maskin-
syet Lap.

2 m. Rejsepose. Trøklung og Strømpestopning.

1 m. Skisokker. Rejsepose.

Sang.

Hovedvægten er lagt paa at lære Eleverne en Del danske Sange.
Elementær Node- og Hørelære. Stemmedannelse. Flerstemmig Sang.
Indførelse i Hovedpunkterne af Musikkens Former og Udvikling.

Legemsøvelser.

Svømning. Svømmeundervisningen, som de senere Aar er blevet drevet ved Kelstrup Strand, kunde ikke gennemføres i 1945.

Idræt og Boldspil. Der er i For- og Eftersommeren øvet Idræt og Boldspil uden for Skoletiden i 73 Timer med en Gennemsnitsdeltagelse af 14 Elever. I Anledning af Aabenraa Statsskoles Jubilæum den 24. 8. gæstede vi Skolen; Gymnasiets Drengene og Piger udkæmpede Haandboldkampe og et Mellemkolehold en Fodboldkamp. Den aarligt tilbagevendende Konkurrence med Aabenraa Statsskole udkæmpedes her den 22. 9. Mellemskolen spillede Fodbold og Langbold, Gymnasiets Piger Haandbold og Drengene Fodbold og Haandbold. Konkurrencen i fri Idræt var som sædvanlig spændende. Vi har endvidere deltaget i en Holdkamp i fri Idræt mellem Statsseminariet, Øvelsskolen og Katedralskolen. I Skolens Fodboldturnering sejrede III G.

Roning har været øvet med 32 Elever fra R—III i 8 Rohold. Der er roet i 85 Timer.

Skoleidrætsmærket. Under Ledelse af Adjunkt Magelund erhvervede følgende Elever Idrætsmærket i 1945. Guld: Peter Lyngdorf, II m; Jørgen Jørgensen, I m; Knud Ole Jørgensen, I m; Henrik Riis, R b; Peter Jørgensen, R b. — Sølv: Kaj Mathiesen, 4 a; Christian Jacobsen, 4 b; Kirsten Hansen, 2 b. — Bronze: Hans Agerschou, 3 b; Kaj Borg, 3 b; Peder Johansen, 2 a; Iver Budde, 2 a; Christian Holdt, 2 a; Per Iversen, 2 a, Svend Kjer, 2 b; Johannes Nielsen, 2 b; Peter Korsgaard, 2 c.

VII. Eksamensopgivelser.

Til Studentereksamen opgives:

DANSK. III k+n: Falkenstjernes Litteraturudvalg: I^o S. 26—30, 155—56, 214—16m, 218—20n, 230—31, 234—35, 275—81, 289—91, 320—22n, 342, 343—45, 366—67, 376; II^a 2, 14—15, 34, 37—38, 59—63, 67, 115, 131—34, 140—44, 152—54n, 171—73, 231—33; III° 33—37, 40—41, 45—46n, 90—93, 122—23, 245—47, 306—07, 334. — Hovedværker: Erasmus Montanus, En Landsbydegns Dagbog, Mogens.

III m: Falkenstjerne I^o 46—56, 113—15, 168—72, 216, 218—20ø, 230m—31, 234—35, 272—75, 276—78, 282 (Sp. 1), 289—91, 316—18, 343—45, 366—67ø; II° 2, 14—15, 37, 45—47, 115, 132—34, 154n—157ø, 199—201, 231—35; III° 11—15, 19—22, 40—41, 90—93, 210—13, 327—28. — Hovedværker som III k+n.

HISTORIE. Efter Holt og Ilsøe: Stormagterne, Balkanstaterne, Folkeforbundet og Norden 1848—1939. Kretzschmer og Lindhardt Hansens Samfundslære § 1—14, 16, 54—64. — Kilder til Danm. Hist. 1750—1848² Stk. 6, 8, 10—19. — Billeder: Mindesten og Gaardtyper (Ilsøe S. 194); Holt III, Tavle I, 1; do. IX, III k + n: Holt III, Tavle XIII, 2. III m: Diagram I i Ad. Jensen: Tallene i Historietimen.

GRÆSK. Herodot VIII 1—26, 35—41, 49—69, 74—76, 78—88; Apologien; Iliaden I, Odysseen I 1—95, VI.

OLDTIDSKUNDSKAB. III n+m: Homers Iliade I, Herodot Kong Kroisos cap. 26—91, Platons Apologi (undt. to sidste Afsnit), Sophokles' Antigone. III m tillige Iliade VI 119—529. — Billedstof III k+n+m: Kretisk-mykenisk Tid, Apollon fra Tenea,

Delphiske Vognstyrrer, Myrons Diskoskaster, Zeustemplet i Olympia, Akropolis med Parthenons Skulpturer, Polykleitos' Spydbærer, Praxiteles' Hermes, Lysippos' Skraber, Delphi Theatret. III k+n: Dipylovase, Akropoliskore; III m: Archaiske Kvindestatuer.

LATIN. III k: Cicero, pro Sex. Roscio 15—55 med, 58—82; Cato Maior 8—48. Livius XXII 1—7. Horats Oder I 9, 14, 22, 37; II 6, 8. III 6. Epode 7, Satire II 5, Epistel I 1. Vergils Æneide IV 1—218. III n: Nielsen og Krarup p. 68—76²³, 118—129⁵, 144²⁸—148¹⁰, 152¹¹—155¹¹, 169²⁵—171¹⁵, 186⁷—187¹⁸. Krarup, Romersk Poesi: Horats 15, Ovid 4.

ENGELSK. Merchant of Venice. Act IV. Poems 75—76, 80—83, 115—125. Dickens Reader 50—68. Loyalties: Act III sc. 1—2, Contemporary Reader 8—15, 54—59, 111—116. Essays II 8—11, 36—44.

TYSK. Faust V. 523—807, 1530—1841, 3073—3216, 3374—3413. Nathan der Weise III. Digte: Goethe 1, 4, 12, 15, 16, 21, 26. Schiller 1, 3, 6. Romantik 1. Heine 2c, 3 (efter Østergaard⁴). Deutschland³ 8.

NATURHISTORIE. Simonsens Biologi undt. Økologi. Kroghs Fysiologi til Side 95.

FYSIK. Sundorphs Lyslære⁶ S. 3—31, Mek. Fysik⁷ 6—51, Elektr. og Magn.⁷ 39—53, 68—93, 120—128. Barmwaters Astronomi⁶ 9—18, 39—51, 100—101. Øvelser: 1. Messing og Granits Varmefylde, 2. Vands Fordampningsvarme, 3. Kvægsølv's Udvidelseskoefficient, 4. Mættede Dampes Tryk, 5. Luftens Normalvægtfylde, 6. Højdemåling, 7. Tegning af Stjernekort, 8. En Stemmegaffels Svingningstal, 9. Lydens Hastighed i Luft og Kuldioxyd, 10. Rotationsenergi, 11. Nernsts Love, 12. Faradays Love, 13. Bestemmelse af Bølgelængde (Gitter), 14. En Radiolampes Karakteristik, 15. Vekselstrømsforsøg.

KEMI. Ring⁵ §§ 16—18, 20, 21, 27, 30, 32, 33, 37, 39—45, 57, 59, 62—64.

MATEMATIK. An. 9. 3. 1935 B: af Pkt. 1: Talfølger og Grænseværdier, endv. Pkt. 9, 10, 11, af 12: Trig. Funktioner, 14, 17, 18, 19, 20, 34, 36, 37, 38. (Juul og Rønnau).

Til den afsluttende Prøve ved Udgangen af II G opgives:

GEOGRAFI MED NATURLÆRE. II n: Hellners Geografi f. d. spr. Gymn. undt. S. 25—32, 89—95, 100—102 og Astronomi, Bechman Jensen: Naturlære undt. organisk Kemi.

GEOGRAFI. II m: Hellner og Humlum med flg. Overspringelser: S. 186—192, 193—194, 197—208, 219—243.

MATEMATIK. II n: Poul Mogensens mindre Lærebog §§ 7—11, 21—36.

ENGELSK. II m. Bredsdorff og Olsen: Eng. Tekster. Smedegaard og Vedel: Eng. Texts.

TYSK. II m: Gad: Moderne tyske Noveller. Sigtryggsson: Tyske Læsestk. f. d. mat. Gymn.

Til Realeksamen opgives:

DANSK. Ra. En Landsbydegns Dagbog; H. C. Andersen: Lykke-Peer. Clausen og Hansen⁵ S. 33—37, 40—56, 72—77, 82—83, 85—91, 111—112, 145—147, 172—174, 177—180, 186n—197, 219—221.

- Rb. Den politiske Kandestøber. Hakon Jarl. C. og H. S. 33—37, 40—43, 59—70, 75—77, 82—84ø, 91—111, 116—121, 148—171, 177—180, 194—197.
- ENGELSK. Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Ra Stk. 1, 3—6, 8, 11, 12. Rb 1, 4, 8, 10—13, 15, 18.
- TYSK. Kirsten og Sigtryggsson: Tysk f. Realkl. Ra Stk. 1—8, 10—11, 13—21, 23. Rb Stk. 15—18, 24, 28—32, 40, 41.
- FRANSK. Nielsen og Hoffmanns Begynderbog S. 21—85.
- REGNING OG MATEMATIK. Pihl og Ring V med de i Cirk. af 24. 1. 46 tilladte Overspringelser.
- GEOMETRI. Juul og Rønnau S. 5—7, 10—14, 16—20, 23—45.
- NATURLÆRE. Sundorpha Varmelære⁵ til Kogning, Elektricitetslære¹⁰ til Joules Lov.
- HISTORIE. Clausen og Gabrielsen S. 11—53. Dahl og Hansen¹² Kap. I (÷ §§ 14, 15), III, V (÷ § 34), VII og af VIII: §§ 59, 60, 64 og 65.
- GEOGRAFI. Andersen og Vahls Erhvervsgeografi undt. fra Side 1 til Europa.
- NATURHISTORIE. Andersen og Jørgensens Biologi f. Realkl. undt. Dyreliv i ferske Vande og Naturfredning.

Til Mellemskoleeksamen opgives:

- DANSK. 4 a. Jeppe paa Bjerget. Clausen og Hansen III: Hjortens Flugt, Tømmerpladsen, En Strandvaskers Historie, Bjørn Sivertsens Brudefærd, Holberg i Holland og England, Ludvig Holberg, Arne og Eli, Sang for Norge, Kirkeklokke, At være, Min Moder, Historien om en Moder, Nattergalen. Falbe-Hansen og Keller: St. Gotthards Saga, Else till sin bror, Knut till sin syster, Fänrik Stål, Sven Duva.
- 4 b. Genboerne. Clausen og Hansen III: Sjælland, Tømmerpladsen, En Strandvaskers Historie, Den store Bjørns Endeligt, Den sidste Parade, Holberg i Holland og England, Ludvig Holberg, At være, Historien om en Moder. Blicher: Røverstuen. Falbe-Hansen og Keller: Gudsfreden, Sven Dufva, Det finns altid en tredje utvåg.
- ENGELSK. Friis-Hansen og Chr. Nielsen IV. — 4 a. Stk. 3, 5, 6, 11—13, 19, 20, 22, 27, 28, 30, 33—35. — 4 b. Stk. 4, 7, 8, 10, 14, 15, 17—18, 26, 31.
- TYSK. Reinckes Læsebog f. Mlsk. 4 a. S. 181—213, 218—229. 4 b S. 132—143: Die Weinmännchen, S. 144—173ø: Das kalte Herz.
- HISTORIE. Schmidts Lærebog II¹², 4 a: S. 162—216, 4 b: S. 168—222.
- GEOGRAFI. Andersen og Vahl II: Sydamerika, Havet, Danmark ÷ Danmarks Tilblivelse, Plantevækst og Dyreliv samt Island.
- NATURHISTORIE. Hvass og Jørgensen IV, undt. Afsnit om Bunddyr. Balslev og Simonsen IV.
- NATURLÆRE. Eriksen II, S. 42—51, 78—101. Petersson og Ring, S. 28—40.
- REGNING OG MATEMATIK. Pihl og Ring IV, undt. §§ 1 og 13. Jensen og Torsting, §§ 96—102, 104—119.
- LATIN. Mikkelsen ¹⁰ p. 22—34.

VIII. Legater, Stipendier og Flidspræmier.

Skolen har i det sidste Aar haft den Glæde, at de Understøttelsesmidler, der staar til dens Raadighed, er vokset meget betydeligt.

Som allerede nævnt skænkede Fru Rektor Mortensen ved Jubilæet den 7. September 1945 2000 Kr. til »Holberglegatet« og 2000 Kr. til »Rektor, Dr. phil. Karl Mortensens Legat«. Til dette sidstnævnte Legat skænkede Advokat Johs. Andersen desuden 500 Kr. og en anonym Giver 100 Kr.

Ved samme Lejlighed oprettede Lektor Reincke Legatet »Lektor Reinckes Ærespræmie«, hvis Fundats aftrykkes Side 38, og som har en Kapital paa 2000 Kr.

Og endelig fik Skolens Legatmidler en meget værdifuld Forøgelse, da Fabrikejer, Landstingsmand Max Schaumann, der gennem en lang Aarrække har siddet i Katedralskolens Skolenævn, paa sin 70-Aars Fødselsdag, den 30. December 1945, meddelte Skolens Rektor, at han skænkede Katedralskolen 30.000 Kr. til Oprettelse af et Legat med Navnet »Fabrikejer Max Schaumann og Hustrus Legat«. Dette store Legat faar saa meget mere Betydning, da der, som det fremgaar af Fundatsen, der findes Side 39, kun skal uddeles 2 Portioner aarligt, saaledes at der herved er opfyldt et af Skolen længe næret Ønske om at kunne give dygtige og trængende Studenter et stort Legat.

Skolen bringer alle disse Givere sin varmeste Tak. Deres store Gaver hjælper os ikke alene til at kunne efterkomme flere Ansøgninger om Understøttelse, men de er os et Bevis paa, at man tænker med Venlighed paa vor gamle Skole.

Skolens gamle Stipendier for Studenter her fra Katedralskolen — det gamle Stipendium, det Iversenske, det Lutherske og det Holzkammeske, alle fra før 1864 — er i Behold og valutaomregnet. De bestyres og bortgives af Konservatoratet (Stiftamtmand, Provst, Borgmester). Andragender om disse Stipendier stiles til Konservatoratet og indsendes i Begyndelsen af Juli Maaned til Borgmesteren.

»Den sønderjydske Fonds Haderslev-Studenter-Legat« (oprettet 17. 11. 1937) kan aarligt uddele ca. 900 Kr. Ansøgninger om Legatet, som kan søges af »ubemidlede, dygtige Studenter fra danske Hjem i de sønderjydske Landsdele, som er danske Statsborgere og udgaede fra Haderslev Katedralskole«, sendes (paa Ansøgningskema) til Skolens Rektor inden 15. Maj.

»Rektor, Dr. phil. Karl Mortensens Legat« til Støtte for Elever paa Haderslev Katedralskole eller for Studenter fra denne Skole, kan aarligt uddele ca. 500 Kr.

Ved Translokationen den 23. Juni 1945 uddelte Bestyrelsen for »Rektor, Dr. phil. Karl Mortensens Legat« 2 Portioner à 250 Kr. til Studenterne Johs. Toft (Aarg. 1936) og Kaj Rørbo (Aarg. 1944).

Samtidig uddeltes af »Den sønderjydske Fonds Haderslev-Student-er Legat« 4 Portioner à 200 Kr. til Studenterne Ole Østergaard Gade (Aarg. 1941), Villads Junker (Aarg. 1942), Jørgen Thomsen (Aarg. 1942) og Ove Hansen (Aarg. 1944).

Desuden tildeltes der Student Werner Wind (Aarg. 1945) 150 Kr. af Haderslev Bys Spare- og Laanekasses Jubilæumsstipendium.

Den af Ministeriet til Raadighed stillede Sum, 1335 Kr., fordeltes ved Juleafslutningen saaledes:

Oplægsstipendium: Bothilde Skjøth (III m) 450 Kr.

Udbetalingsstipendier: Anne Kahl, Inger Kristensen, Gertrud Kühnel, Erik Jensen Møll og Ruth Pind, alle af III n, hver 70 Kr. Marie Larsen (II n) 150 Kr., Ida Steffensen (II n) 70 Kr., Thorvald Paulsen (II m) 70 Kr. og Carl Arne Hansen (I k) 45 Kr.

Af Holberglegatet tildeltes Christen Pind (II m) 50 Kr.

Flidspræmier (Bøger) tildeltes Ruth Pind (III n), Erik Christensen (III m), Jytte Thomsen og Ruth Dahl Hansen (II n), Lis Sauerberg og Christen Pind (II m), Gudrun Andersen (I k), Grethe Forckert (I n), Elna Jørgensen og Inger Rasmussen (I m), Christa Finne-mann Schmidt og Georg Jensen (R a), Peter Jürgensen og Asta Nielsen (R b), Kirsten Arkil, Tove Skovgaard Møller og Niels Erik Hyldegaard Nielsen (4 a), Christian Jacobsen og Inger Zorn (4 b), Erik Simonsen og Bent Pontoppidan Jensen (3 a), Ellen Hansen og Kirsten Bruhn (3 b), Else Nielsen og Selma Wind (2 a), Johannes Clausen og Hans Erik Hansen (2 b), Edith Thisted (2 c), Erik Efsen og Ruth Thomsen (1 a), samt Hanne Arkil og Jytte Pinholt (1 b).

Alliance Française's Bogpræmie tildeltes Hans Jørgen Kock (III n), medens Erik Jensen Møll (III n) og Knud Olav Knudsen (III m) fik de to Bogpræmier, der er skænket af Haderslev-Samfundet.

Fundats for

Lektor Reinckes Ærespræmie,

stiftet til Minde om 25 Aars Dagen for Haderslev Katedralskoles
Genaabning som dansk Skole.

1.

Legatet er oprettet af undertegnede, forhenværende Lektor ved Ribe og Haderslev Katedralskoler, Heinrich Reincke.

Legatkapitalen udgør 2.000 Kr. — skriver To Tusinde Kroner — der stedse skal være anbragt efter Reglerne for Anbringelse af umyndiges Midler og ved Legatets Oprettelse er anbragt i en 4 % Sønderjyllands Kreditforenings Obligation med vedhængende Kuponer, første pr. 1. Juli 1945.

Legatets Aktiver skal noteres som lydende paa Legatets Navn og forsynes med Prohibitivpaategning af Undervisningsministeriet

Legatkapitalen maa ingensinde formindskes. Skulde dette ske, skal Renterne af Kapitalen midlertidig tillægges denne, indtil den har naaet den Størrelse, den havde, inden Tabet fandt Sted.

2.

Legatet bestyres af Haderslev Katedralskoles Rektor, og Regnskabet revideres som Skolens andre Legatmidler.

3.

Af Legatets Renter henlægges ved hvert Skoleaars Slutning 5 Kr. til Legatets Kapital, medens det øvrige Rentebeløb ved hvert Skoleaars Slutning af Skoleraadet tildeles en Discipel i 3. Gymnasieklasse, der ved sin Holdning har gjort sig værdig til Belønning; i Tilfælde af Stemmелighed gør Rektors Stemme Udslaget.

4.

I Tilfælde af en Reform af Skoleordningen skal Legatet tilfalde en Discipel i den Klasse, der nærmest maatte svare til den nuværende 3. Gymnasieklasse.

Haderslev, den 15. November 1945.

(sign.) H. R e i n c k e.

Fundats for

Fabriker Max Schaumann og Hustru's Legat.

Som Udtryk for den Taknemlighed, min afdøde Hustru og jeg føler over for Haderslev Katedralskole for, hvad den har betydet for de fem af vore Børn, der har haft deres Skolegang paa den, har jeg undertegnede Landstingsmand og Fabriker Max Schaumann af Haderslev besluttet mig til paa min 70-Aars Dag at oprette et Legat, der skal bære Navnet »Fabriker Max Schaumann og Hustru's Legat«, med følgende

V e d t æ g t e r :

§ 1.

Legatet har sit Sæde i Haderslev.

§ 2.

Legatets Formue bestaar af en Sparekassebog paa Kr. 30.000,00 — skriver Treti Tusinde Kroner — som jeg samtidig med nærværende overgiver til Advokat Johs. Andersen, Haderslev, med Paalæg om umiddelbart efter den 1. Januar 1946 gennem Sønderjyllands Kreditforening i Haderslev at indkøbe det størst mulige Beløb af nævnte Kreditforenings Kasseobligationer i 7. Serie.

§ 3.

Legatets Værdipapirer skal noteres paa Legatets Navn hos vedkommende Kreditforening.

§ 4.

Det Beløb, der eventuelt bliver tilovers efter foran nævnte Indkøb, eller saadanne Beløb, der i Fremtiden indvindes ved Udtrækning af Legatets Obligationer og ved Indkøb af nye, henlægges til Legatets Kapital til Forøgelse af denne.

§ 5.

Legatets Renter anvendes aarligt til 2 dansksindede Elever fra Haderslev Katedralskole, der i mindst 5 Aar har haft deres Hjem i Sønderjylland, og som udvælges paa følgende Maade:

Af Aarets Studenter, der vil søge Uddannelse ved et af Landets to Universiteter eller paa Polyteknisk Højskole, indstiller Lærerraadet 3 fra Haderslev By og 3 fra Haderslev Amt til nærværende Legats Bestyrelse, der da træffer Afgørelse mellem de 6 indstillede saa-

ledes, at een Portion af Legatets Midler tilfalder en af de tre fra Byen og en anden Portion af Legatets Midler tilfalder en af de tre fra Amtet indstillede.

I Henhold til den af Bestyrelsen saaledes truffne Beslutning uddeles Legatets aarlige Midler i 2 lige store Portioner.

Hvis Bestyrelsen finder det ønskeligt, kan Tildelingen fornyes til den enkelte Legatnyder, dog ikke ud over 3 Gange.

Den af Bestyrelsen truffne Beslutning bekendtgøres af Skolens Rektor i Forbindelse med Translokationen, første Gang ved Translokationen 1947.

§ 6.

Bestyrelsen bestaar af 3 Medlemmer.

Som Bestyrelsens første Formand udpeger jeg herved min Søn, Driftsleder Kai Schaumann, Haderslev, der er berettiget til selv at udpege sin Efterfølger. Skulde dette ikke være sket, naar min nævnte Søn udtræder af Bestyrelsen, da skal hans til den Tid levende Søkende udpege hans Efterfølger, der skal staa i saa nært Slægtskabsforhold som muligt til Familien Schaumann og endvidere gennem sin Virksomhed være knyttet saa nær som muligt til Haderslev. Naar det sidste af mine Børn er død, skal mine i Haderslev boende Descendenter, der bærer Familienavnet Schaumann, udpege Efterfølgeren. Skulde det Tilfælde indtræde, at der ikke mere findes i Haderslev boende Descendenter af mig, da udpeges Efterfølgeren af Bestyrelsens øvrige 2 Medlemmer.

Som Bestyrelsens andet Medlem indtræder den til enhver Tid værende Rektor ved Haderslev Katedralskole.

Som det tredje Medlem af Bestyrelsen udpeger jeg Advokat Johannes Andersen, Haderslev, og til hans Efterfølger Sønderjyllands Kreditforenings Assistent Hans Jørgensen, Lavgade 4, Haderslev, der samtidig af mig udpeges som Suppleant for ethvert af de tre foran nævnte Bestyrelsesmedlemmer, naar et af disse har midlertidigt Forfald.

Det tredje Medlems Efterfølger vælges senere hen af Bestyrelsens to andre Medlemmer.

Bestyrelsens Afgørelser kræver Eenstemmighed.

Dens Hverv er ulønnet.

§ 7.

Legatet repræsenteres udadtil af Formand og Kasserer, der som saadanne legitimeres ved en Underskrift af Bestyrelsens Protokol, bekræftet af Sekretæren.

Som første Kasserer og Sekretær udpeger jeg herved Advokat Johannes Andersen, Haderslev. Efter hans Udtræden af Bestyrelsen kan Hvervene som Kasserer og Sekretær fortsat varetages af det samme Medlem af Bestyrelsen eller særskilt for sig af to Medlemmer af Bestyrelsen.

§ 8.

Legatets Regnskabsaar gaar fra 1/7 til 30/6, dog omfatter det første Regnskabsaar Tiden indtil 30/6 1947. Der aflægges aarligt Regnskab, der indtil videre revideres af Firma M. Schaumanns anlagte Revisor, efter Firmaets eventuelle Bortfald af en af Bestyrelsen valgt statsautoriseret Revisor.

§ 9.

Legatets Værdipapirer gives i Depot hos Haderslev Bank A/S, Haderslev.

§ 10.

Nærværende Vedtægter kan kun ændres, naar alle tre Medlemmer er enige derom. Saa længe jeg er i Live, udkræves yderligere mit skriftlige Samtykke.

Haderslev, den 19. December 1945.

(sign.) M. Sch a u m a n n.

IX. Bibliotek og Samlinger.

Boggaver er skænket til Biblioteket af Boghandler Carl Nielsen, Adjunkt Wielandt-Hansen og følgende Foreninger og Institutioner: Aarhus Universitet, Danmarks geologiske Undersøgelser, Haderslev-Samfundet, Haderslev Købstad, Kommissionen for videnskabelige Undersøgelser i Grønland, »Norden«, U. S. A. Information Service, Undervisningsministeriet og Videnskabernes Selskab.

Fra den svenske Stat har Skolen modtaget en Serie svenske Sprogplader med tilhørende smukke Tekstbøger.

De naturhistoriske og geografiske Samlinger har modtaget fra: Eggert Dalgas (III k) en Samling udstoppede Fugle og Pattedyr, Liss Rousing (Realist 1945) en Kasse med Insekter, Jørgen Petersen (2 c) en fembenet Salamander, Vagn Sørensen (2 c) en Del levende Dyr til Terrariet, og fra Bruno Wilfert (Student 1939) afrikanske Negersmykker.

For samtlige Gaver udtaler vi Skolens varmeste Tak.

Week-end Hytten.

I Anledning af 25-Aaret for Haderslev Katedralskoles Genopstaaen som dansk Skole ønskede man fra mange Sider at markere Jubilæumsaaret ved en Gave til Skolen.

Paa Adjunkt Buchs Forslag gik man ind for, at Gaven skulde bestaa af en Pengesum, der skulde anvendes til Opførelsen af en Week-end Hytte, et Projekt, man i flere Aar har arbejdet paa at faa realiseret. Tanken var, at saafremt denne Hytte kunde opføres snarest muligt, havde Haderslev Katedralskole et Sted, der var dens eget, og hvor Eleverne kunde komme paa Lejrskole- og Week-end-Ophold uden at føle sig som mere eller mindre velkomne Gæster.

Den nedsatte Indsamlingskomité har gjort et dygtigt og energisk Arbejde, og Indsamlingen blev en stor økonomisk Succes.

Ved en lille Højtidelighed fik Rektor af Komiteen overrakt de indsamlede Kr. 29.268,58. Med de tidligere paa Skolen indsamlede Midler raader vi nu over en Byggesum paa ca. 36.000 Kr. Hertil kommer saa den smukke Grund ved Sandersvig, som er skænket Skolen af Gaardejer Rasmus Møller.

Siden Indsamlingens Afslutning har vi efter forskellige Vanskeligheder opnaaet Byggenævnets Tilladelse til at opføre Hytten, og

Arkitekt E. Bløcher, der har udarbejdet Tegningerne, arbejder energisk paa at faa sat Gang i Byggeriet.

Det er vort Haab, at Haderslev Katedralskoles Week-end Hytte maa staa færdig til i Slutningen af Sommeren 1946.

X. Af Skolens Dagbog.

Atter i Aar har Undervisningen fundet Sted udenfor Katedralskolens egne Bygninger. Da Skolen efter Kapitulationen blev rømmet af den tyske Værnemagt, som havde været der siden 1. Oktober 1943, blev den beboet af tyske Flygtninge — paa et vist Tidspunkt ca. 800. Senere — i Efteraaret 1945 — blev der indrettet Flygtningelazaret i den gamle Hovedbygning samt 1. Sal af den vestlige Fløj, medens Resten af Bygningerne stadig var optaget af Flygtninge. Flygtningene er nu for Størstedelen borte, men Skolen er endnu Lazaret og beboes desuden af en tysk Sprængkommando.

Ved Skoleaarets Begyndelse var de fleste Klasser paa Teknisk Skole; paa det tidligere Deutsche Bücherei, Lembckesvej 2, havde I mn, R a og 4 b faaet anvist Plads, medens II ns og II mn var i to meget store Lokaler i Dansk Arbejdsmandsforbund og I ns opholdt sig i en Stue i Pastor Thade Petersens Lejlighed. 25. Oktober flyttede Klasserne, der havde været i Dansk Arbejdsmandsforbund, idet II ns kom op paa Teknisk Skole og II mn fik Klasseværelser i Seminariets Spisesstue.

Efter Juleferien fik Skolen saa den Ordning, den har endnu. 3 nyistandsatte Lokaler i Idrætsbygningen blev taget i Brug til III k+n, III m og II m, medens I k+n, R b og 4 a flyttede over i Lembckesvej 2. Her blev desuden indrettet Lærerværelse, Haandbibliotek og Kontorer til Regnskabsføreren og skriftlig Inspektør samt til Rektor.

Skolen bringer alle, der har hjulpet os med at løse Lokalespørgsmaalet i den vanskelige Tid, en hjertelig Tak.

15. til 18. August: Optagelsesprøve for Elever fra tysksprogede Skoler. Af de tilmeldte optoges 3 i II ns, 1 i II mn, 2 i I mn., 17 i Realklassen og 4 i 4. Mlm.
20. August: Undervisningen begynder. Ved Lovsangen uddeltes en Gave paa 200 Kr., som var skænket anonymt som Paaskønnelse for Skolens og Elevernes Holdning under Besættelsen, med 100 Kr. til Vincent Lind (Elev i III mn 1943—44, Student efter Kapitulationen), og 100 Kr. til Gunnar Egeskjold (Student 1945).
25. August: Katedralskolen beses af Departementschef Paludan-Müller og Kontorchef H. Brøndsted fra Undervisningsministeriet samt Borgmester Thulstrup.

7. September: Katedralskolens 25-Aars Jubilæum
22. September: Idrætsstævne med Aabenraa Statsskole paa Haderslev Stadion (Se Side 34).
5. Oktober: Afsluttende Pokalkamp mellem III og II (2—1).
6. November: Atter Lovsang i Seminariets Festsal.
17. November: Ved Lovsangen uddeltes Skoleidrætsmærker til 17 Drengene (5 Guld-, 3 Sølv- og 9 Bronzemærker).
21. November: Elever fra III og II indbudt af Selskabet »Harmonien« til at overvære Erling Block-Kvartettens Koncert.
21. til 22. November: Inspektion af Lektor Borup Jensen.
29. November: Inspektion af Lektor, Dr. phil. Fussing.
4. December: »Erasmus Montanus« med Henrik Malberg i Titelrollen.
15. December: Oplæsning- og Musikmatiné ved Skuespiller ved Det kgl. Teater Martin Hansen, der læste Brudstykker af Oehlenschlägers »Helge«, og kgl. Operarepetitor Povl Ingerslev-Jensen, der spillede Musik af N. W. Gade, Hartmann og Chopin.
22. December: Juleafslutning.
23. Januar: Skuespiller Louis Melander læste op.
  1. Februar: Rektor Stian Kristensen, Norge, holdt for III—4 Foredrag om Ibsen og Skandinavismen (med en Omtale af Skuespillet »Brand«).
  9. Februar: Ved Lovsangen mindes Afstemningsdagen.
  18. Februar: Svend Wedels Selskab opfører »Der var engang«.
  10. Marts: Skolekomedien »Den Stundesløse«, der var indstuderet af Adjunkt Karlsson, opføres i Hyrup Forsamlingshus.
  13. Marts: Skolekomedien opføres i »Harmoniens Teatersal. Den vellykkede Forestilling gav et Overskud paa 270,05 Kr., der tilfaldt Holberglegatet.
  15. Marts: Direktøren for Det kgl. Musikkonservatorium, Rudolph Simonsen, holder om Aftenen Foredrag med Musikdemonstrationer om Johann Sebastian Bach.
23. Marts: Inspektion af Lektor N. V. Due.
27. og 29. Marts: Optagelsesprøve.
  9. April: Efter Lovsangen nedlagde Rektor og 2 Elever fra III en Krans ved Mindesmærket for dem, der faldt 9. 4. 1940.
11. April: Sønderjydsk Skolescene: Hertz: »Sparekassen«.
25. April: Skolebal paa »Harmonien«.

I Maj 1945 foretog daværende I G under Ledelse af Adjunkt Karlsson og Adjunkt Magelund en Ekskursion til Over Jersdal (Old-

tidsgrave), Gram (Teglværksgraven), Harreby (Oldtidsgraven) samt Øster Lindet og Sommersted.

I samme Maaned var 2 b paa en botanisk-historisk Ekskursion under Ledelse af Adjunkt Magelund og Lektor Olrik til Krejsel Skov.

I m har været paa geologisk Ekskursion til Ejsbøl Grusgrav sammen med Adjunkt Buch, og 4 a, 4 b og R b har besøgt Elektricitetsværket sammen med Lærer Kalsbøll.

Gymnasieforeningen »Vidar« har i det forløbne Aar haft 3 Diskussions- og 4 Foredragsaftener samt forskellig Underholdning. »Vidars Ekko« er udkommet normalt.

D. U. R. K. har afholdt det sædvanlige Samariterkursus for de nye Medlemmer. Der har deltaget 15 Elever fra Skolen. Afdelingen har modtaget en Sending med Gavepakker fra amerikanske Skoler, og endvidere er der kommet en lille Mappe fra Peoria High school, Illinois.

XI. Skolenævn.

Medlemmer af Skolenævnet er Pastor Vindel, Starup, Læge H. K. Rasmussen, Sommersted, Købmand Daniel Bruhn og Missionær E. Thisted med Overinspektør A. Nielsen som Suppleant. Lærerkollegiets Repræsentanter i Skolenævnet er Lektor N. K. Østergaard, Lektor Olrik og Rektor.

Forældredagen afholdtes den 22. Marts. Paa Grund af Forholdene kunde der ikke arrangeres Sang- og Gymnastikopvisning, men Forældrene havde Lejlighed til at overvære Undervisningen i de forskellige Klasser. Om Aftenen afholdtes Forældremøde i Søjlesalen i Harmonien. Adjunkterne Graversen, Holmgaard og Kortegaard-Pedersen holdt de Side 6 refererede Foredrag om Gymnasiets tre Linier. Foredragene paahørtes med meget stor Interesse af de ca. 100 Deltagere fra Forældre- og Lærerkredsen. I den efterfølgende Drøftelse (ved Kaffebordet) deltog Pastor Vindel, Lærer Møller, Maugstrup, Seminarieforstander, Dr. phil. Arne Møller, og Lektor Reincke.

XII. Haderslev-Samfundet.

Efter Traditionen vil der blive afholdt Sommermøde Aftenen før Translokation, altsaa den 21. Juni. Tidspunkt og Sted vil blive bekendtgjort i de lokale Blade. 25-Aars Jubilæerne, altsaa Haderslev Katedralskoles første Student og Realisterne fra 1921, vil blive særligt inviterede for at fejre Jubilæet. Som sædvanlig er Dimittender fra Gymnasium og Realklasse specielt velkomne.

Adjunkt F a v r h o l d t,
Formand for H.-S.

XIII. Bogfortegnelse for 1946—47.

Alle Elever skal eje: »Den danske Sang«, syngende Elever. III—4 desuden Gymnasiesangbogen.

1. m. Religion: En Salmebog. Juul-Mortensens Bibelhistorie I (sidste Udgave).
Dansk: Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellem-skolen I. 8. Udg. Dansk Grammatik efter nærmere Aftale.
Engelsk: Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk Læsebog for Mellem-skolen I og II m. Øvelseshæfte.
Historie: L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellem-skolen I.
Geografi: P. Andersen og Vahl: Geografi for Mellem-skolen I. C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas for Mellem-skolen. C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas uden Navne I.
Naturhistorie: Hans Hvass og P. L. Jørgensen: Zoologi for Mellem-skolen I. Det anbefales dog at anskaffe I, II, III og IV i een Bog straks. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellem-skolen I.
Fysik: Eriksen: Fysik for Mellem-skolen I.
Regning: Pihl og Ring: Regning for Mellem-skolen I, nyeste Udgave. Jak. Jensen og Torsting: Geometri for Mellem-skolen.
2. m. Religion: Juul-Mortensens Bibelhistorie I og II. Det nye Testamente.
Dansk: Clausen og Hansen II, 8. Udg. Grammatik efter Aftale.
Tysk: Kirsten og Sigtryggsson: Tysk for Begyndere + Tysk for 3. Mellem.
Engelsk: Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk Læsebog for Mellem-skolen I og II.
Historie: L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellem-skolen I—II.
Geografi: P. Andersen og Vahl: Geografi for Mellem-skolen I, II. C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas uden Navne I og II.
Naturhistorie: Zoologi: Hans Hvass og P. L. Jørgensen: Zoologi for Mellem-skolen I og II. Botanik: Balslev og Simonsen: Botanik for Mellem-skolen I, II: Simonsens lille Flora.
Fysik: Som 1. m.; Eriksen: Fysik for Mellem-skolen II.
Matematik og Regning: Pihl og Ring: Regnebog for Mellem-skolen II, nyeste Udg. Jak. Jensen og Torsting: Geometri for Mellem-skolen.
3. m. Religion: Som 2. m.
Dansk: Clausen og Hansen III, 8. Udg. Falbe-Hansen og Keller: Svensk Læsebog for Mellem-skolen. Literaturværk efter Aftale.
Engelsk: Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for Mellem-skolen II og III.
Tysk: Kirsten og Sigtryggsson: Tysk for 3. Ml. + Tysk for 4 Ml.
Historie: L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellem-skolen II.
Geografi: P. Andersen og M. Vahl: Geografi for Mellem-skolen II.

- C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas for Mellemkolen. — Samme: Atlas uden Navne I—II.
- Naturhistorie: Hans Hvass og P. L. Jørgensen: Zoologi for Mellemkolen I, II, III. Botanik III. Simonsens Flora.
- Fysik: Eriksen I og II. Ring og Petersson: Uorganisk Kemi for Mellemkolen.
- Matematik og Regning: Pihl og Ring: III, nyeste Udg. Lomholt: Opgaver. E. Jakob Jensen og Torsting: Geometri for Mellemkolen.
- 4. m.** Religion: Det ny Testamente.
 Dansk: Som 3. m. Værker efter Aftale.
 Engelsk: Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for Mellemkolen III og IV. Lund og Bredsdorff: Engelsk Grammatik. Masefeld: »The Bird of Dawning» v. G. Rosenmeier.
 Tysk: Som 3. m.
 Latin: Kr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog for Mellemkolen. — Fransk: Begynderbog efter nærmere Aftale.
 Historie: Som 3. m.
 Geografi: Som 3. m.
 Naturhistorie: Hans Hvass og P. Jørgensen: Zoologi IV; Botanik IV; Simonsens Flora.
 Fysik: Som 3. m.
 Matematik og Regning: Pihl og Ring: IV nyeste Udg. Jak. Jensen og Torsting: Geometri for Mellemkolen.
- R.** Dansk: Clausen og Hansen: Læsebog for Realklassen, sidste Udgave. 2 Værker efter Aftale. Grammatik efter Aftale.
 Engelsk: Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for Realklassen. Kindt-Jensen: Engelske Stiløvelser for R. og I G. Lund og Bredsdorff: Engelsk Grammatik.
 Tysk: Kirsten og Sigtryggsson: Tysk for Realklassen.
 Fransk: Fransk Begynderbog efter nærmere Aftale.
 Historie: Clausen og Gabrielsen: Danmarks Historie 1864 — 1940. Dahl: Samfundslære for Realklassen.
 Geografi: P. Andersen og M. Vahl: Erhvervsgeografi. — C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas for Mellemkolen.
 Naturhistorie: P. L. Jørgensen og N. P. Andersen: Biologi.
 Fysik: Sundorph: Fysik for Realklassen I, II, III.
 Matematik og Regning: Pihl og Ring: Regnebog for Realklassen. Lomholt: Opgaver E. Erlang: Fircifrede Logaritmetavler. Udg. B.
 Geometri: Juul og Rønnaus Bog for Realklassen.

Gymnasiet.

- I. G.** Søren Holm: Religionerne. Norrild: Dansk Litteraturhistorie. Falkenstjerne: Haandbog i Dansk Litteratur I—III (nyeste Udgave). Agerskov og Nørgaard: Svensk Læsebog. Oxenvad: Vort Sprog. 2. Udgave.
 Fransk Begynderbog efter nærmere Aftale. Arentoft: Verdenshistorie I—II. Andrup, Ilse og Nørlund: Danmarks Historie i Billeder. Ilse: Nordens Historie. Læsehefte efter Aftale. Hol-

ten-Bechtolsheim: Græsk Mythologi og Græske Sagn. Kragelund: Græske Kunstværker. Bruhn og Hjortso: Klassisk Kunst.

Den klassiske Linie: Cæsar: De bello Gallico I (v. Gertz). Latinsk Grammatik efter Aftale. Jensen og Goldschmidt: Latinsk Ordbog. Hude: Græsk Elementarbog I—II. Thomsen: Glossar til Elementarbog II. Berg og Hude: Græsk Formlære. Heiberg: Hovedregler af den gr. Syntax. Engelskbøger efter nærmere Aftale. Gad: Moderne tyske Noveller, 1. Samling. Sigtryggsson: Tyske Læsestykker for det matematiske Gymnasium, 2. Udgave. Fysik og Kemi. Bechmann Jensen: Naturlære. P. Mogensen: Mindre Lærebog i Matematik for det sproglige Gymnasium, nyeste Udgave. Erlang: Logaritmetaille B.

Den matematiske Linie: Bredsdorff & K. V. Olsen: Engelske Tekster. Tyskbøger som klassisk Linie. Iliaden I—VI. Wilsters Oversættelse ved Kragelund. Geografi: Hellner og Humlum: Geografi for Gymnasiet. C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas for Mellemkolen. Juul og Rønnau: Lærebog I, do.: Opg. I. Erlang: Logaritmetaille, Udg. C. Sundorph: Varmelære, Lyslære, Elektricitet og Magnetisme (nyeste Udgaver). Barmwater: Astronomi. L. J. Ring: Kemi for Gymnasiet.

Den nysproglige Linie: Stigaard: The Dickens Reader. Kindt-Jensen: Engelske Stiløvelser for R. og I. G. Rosenmeier: Modern English Omnibus. Lund og Bredsdorff: Engelsk Grammatik. Iøvrigt efter nærmere Aftale. Gad og Moe: Tysk Stiløvelse for Gymnasiet og alfabetisk Ordliste. Grammatik efter Aftale. Gad: Moderne tyske Noveller, 1. Samling. Ingerslev og Vibæk: Deutschland II (sidste Udg.). Cæsar: de bello Gallico I (v. Gertz). Julius Nielsen og Herløv-Müller: Noter til Gallerkrig, Hæfte I—II. Latinsk Grammatik efter Aftale. Iliaden I—VI. Wilsters Oversættelse ved Kragelund. Fysik og Kemi: Bechmann Jensen: Naturlære. Matematik som den klassiske Linie. Erlang: Logaritmetaille B.

II. G. Bay og Busch: Den romersk-katolske Kirke. Dansk som I. G. Arentoft: Verdenshistorie III. Nordens Historie af Ilsoe. Læsehæfter efter Aftale. Jungs franske Læsebog. Franske Læsestykker efter Aftale. Breuil: Leçons illustrées de français, cours spécial. N. Chr. Nielsen: Fransk Skolegrammatik.

Den klassiske Linie: Nielsen og Krarup: Latinsk Læsebog med Kommentar. Krarup: Romersk Poesi. Homer: Hias (Dindorff-Hentze, Teubner) I (1—12 Sang). Odysse (Dindorff-Hentze, Teubner) I (1—12 Sang). Herodot VII—VIII (Kallenberg, Teubner). Smedegaard og Vedel: English Texts. Naturfag: P. Andersen og M. Vahl: Geografisk Lærebog for Gymnasiets sproglige Linier, 2. Udg. C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas for Mellemkolen. Matematik som I. G.

Den matematiske Linie: Smedegaard og Vedel: English Texts. Kragelund: Græske Historikere. To græske Tragedier i Oversættelse. Naturfag: Som I. G. m. Sundorph: Elektricitet og Magnetisme. Sundorph: Mekanisk Fysik. Barmwater: Astronomi. L. J. Ring: Kemi for Gymnasiet. Matematik Juul og Rønnau: Lærebog i Matematik II. Opgavesamling II og III.

Den nysproglige Linie: Rosenmeier: Contemporary Reader. Østerberg: English Poems, sidste Udg. Skovgaard: Galsworthy: Loyalties. Stigaard: The Dickens Reader. Kipling: The

Light that Failed. Ad. Hansen: Eng. Stiløvelser. Stigaard: Engelsk Repetitionskursus. H. M. Jensen: Engelske Studenter-eksamensopgaver II (Oversættelser, sidste Udg.). Lund og Bredsdorff: Eng. Grammatik. Ingerslev og Vibæk: Deutschland II, sidste Udg. Østergaard: Digte, 5. eller 6. Udg. Billige Udgaver af Klassikere. Nielsen og Krarup: Latinsk Læsebog med Kommentarer. Krarup: Romersk Poesi. Kragelund: Græske Historikere. To græske Tragedier i Oversættelse. Matematik: Som I G. Naturfag: Som II G kl.

III G. I hele Gymnasiet Udgaver af det forlangte Antal Klassikere efter nærmere Anvisning.

Holm og Jensenius: Søren Kierkegaard. Holt: Verdenshistorie III. Ilsoe: Nordens Historie. Dahl og Kretzschmer: Samfundslære. Læsehæfter efter Aftale. Brüel: Moderne franske Skribenter I og IV. Camerlynck et Camerlynck: Au Pays de France.

Naturfag: Kroghs Fysiologi og ny Lærebog i Biologi efter Aftale.

Den klassiske Linie: Horats: Carmina (Vollmer; Teubner). Platon: Apologi og Kriton (Hermann Wohlrab; Teubner).

Den matematiske Linie: Foss og Krarup: Udvalg af Platons Skrifter. Naturfag, Fysik og Kemi som i I m og II m. Juul og Rønnau: Lærebog i Matematik III. Erlang: Logaritmeflavle. Udg. C.

Den nysproglige Linie: Østerberg: English Poems. Østerberg: The Merchant of Venice. Rosenmeier: Contemporary Reader. Østerberg: Essays II. Stigaard: Engelsk Repetitionskursus. Faust I. Østergaard: Digte. Klassiker-Udgaver. Foss og Krarup: Udvalg af Platons Skrifter.

Der bør ikke skrives Navn i nye Bøger, før Faglæreren har set dem. Gamle Udgaver kan ofte ikke bruges uden stor Vanskelighed.

Det nye Skoleaar begynder Tirsdag den 13. August Kl. 10.

Til at overvære de mundtlige Prøver — baade ved Afgangseksaminer og ved Aarsprøver — samt Dimission og Translokation, indbydes Elevernes Forældre og Værger samt enhver, der har Interesse for Skolen. Tid og Sted vil senere blive bekendtgjort.

Haderslev Katedralskole, Maj 1946.

N. H. Jacobsen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Jubilæumsdagen 7. September 1945	3
Gymnasiets tre Linier	6
I. Skolens Indretning	15
II. Afgangsprøverne 1945	16
III. Eleverne	18
IV. Lærerne	26
V. Undervisningen	27
VI. Skolearbejdet	30
VII. Eksamensopgivelser	34
VIII. Skolens Stipendier	37
IX. Bibliotek og Samlinger	41
X. Af Skolens Dagbog	42
XI. Skolenævn	44
XII. Haderslev-Samfundet	44
XIII. Bogfortegnelse	45
